

CARLO GOLDONI

Sluha dvou pánů

Komedie o třech dějstvích

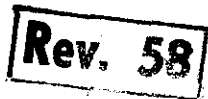
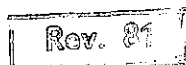
Přeložil Jaroslav Pokorný

Umění vidu

DM 11506

152479

53

O S O B Y

PANTALONE AGNIVORLA, benátský obchodník

KLÁRINKA, jeho dcera

DOKTOR PALMIRO PALMARE, učený advokát

SILVÍNEK, jeho syn

BEATRICE RASPONI

FLORINDO ARETUSI, její nápadník

BRIGHELLA SCIUCALEGRANDI, hostinský

SMERALDINA, Klárinčina služka

TRUFFALDINO GDEBIZZOPOPAD, rodák z Nemagnizzy

VRCHNÍ v hostinci

SLUHA v domě Agnivorlově

První nosič

Druhý nosič

Číšníci

Dějště: Benátky.

DĚJSTVÍ PRVNÍ

Scéna I

Pokoj v Pantalonově domě.

PANTALONE AGNIVORLA, benátský obchodník. Doktor PALMIRO PALMARE, advokát, KLÁRINKA, SILVÍNEK, BRIGHELLA SCIUCALEGRANDI, hostinský, SMERALDINA, jiný Pantalonův sluha.

SILVÍNEK

(podává Klárince ruku) Tu máš mou ruku a s ní celé srdce mé.

PANTALONE

(ke Klárince) Jen do toho, jaképak upejpání! Nastav pacínku, ať už je ruka v rukávě — a hned k oltáři jak na koni!

KLÁRINKA

Silvíнку, tu máš mou ruku. Budu jen tvoje!

SILVIO

Budu jen tvůj!

(podají si ruce)

DOKTOR

Bravissimo! Už je to uděláno, už je to hotovo. Už se stalo, slovo padlo, už to nejde odvolat!

SMERALDINA

(*k sobě*) Sbořte se kamna! Já bych si taky dala říc, kdyby někdo měl ten rozum!

PANTALONE

(*k Brighellovi a sluhovi*) A vy to dosvědčíte jako svědkové, že se spolu právoplatně zasnoubili tuhle má dcerunka Klárinka a tuhle mladý pan Silvio, důstojný synátor našeho pana doktora Palmira Palmara.

BRIGHELLA

Jak poroučíte, pane sousede, děkuji za čest, pane sousede. Ani nevíte, jak si toho vážím.

PANTALONE

Dejte pokoj, sousede! Já jsem byl za svědka vám a vy teď zas dosvědčíte nám to naše zasnoubení. Schválně jsem nepozval nikoho, než jen vás jak tu jste. Tuhle pan doktor to taky schvaluje. Takovou věc je nejlíp vyřídit po domácíku. Žádné zbytečné orace! Pobavíme se hezky mezi sebou a nikdo nám nebude překážet. (*ke Klárince a Silvínkovi*) Co vy na to, děti, že mám pravdu?

SILVÍNEK

Netoužím po ničem jiném, než po společnosti své drahé nevěsty.

SMERALDINA

(*k sobě*) Bodejť! To by tak hrálo, aby už teď měl v hlavě něco jiného!

DOKTOR

Syn si nepotrpí na marnosti. Je to dobrosrdečný mladík. Miluje vaši dcerušku a na nic jiného nemyslí.

PANTALONE

Ať si kdo chce co chce říká, tuhle svatbu dal dohromady sám Pámbu. Neumřít v Turině tak z ničeho nic můj obchodní přítel Frederico Rasponi, co už měl naše slovo, nemohl jsem teď dát dceru tady zetáčkovi.

SILVÍNEK

Že je to pro mne štěstí, to já dobře vím. Jen aby to řekla taky Klárinka.

KLÁRINKA

Neříkej, Silvínku! Přece vš, jak tě miluji. Zasnoubila jsem se s tím Turiňanem jen proto, že to otec chtěl. Ale myslila jsem si vždycky jenom na tebe!

DOKTOR

Když jednou nebe něco předurčilo, musí se to stát. Podivné jsou cesty prozřetelnosti! — Jak vlastně Frederico Rasponi přišel o život?

PANTALONE

Chudák! Zabili ho v noci, kvůli jeho sestře. Nic bližšího nevím. Dostal ránu kordem, že v tu chvíli bylo po něm.

BRIGHELLA

V Turině, říkáte?

V Turině.

PANTALONE

BRIGHELLA

Chudák pan Rasponi! Toho je mi opravdu líto.

PANTALONE

Jak to? Vy jste ho znal?

BRIGHELLA

Aby ne! Byl jsem v Turině tři roky. A jeho sestru jsem taky znal — báječná slečna, chytrá, jako vítr! Strojila se jako mužský, jezdila na koni a pan Rasponi byl do ní celý blázen. — Tak vida, kdo by to byl řek!

PANTALONE

Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech. — Nechme už tu smutnou historii! (*k Brighellovi*) Poslyšte, šenkýři, víte, co by teď přišlo vhod? Jste přece kuchař k pohledání. Což abyste nám dal dohromady pěkný obědek z těch svých specialit!

BRIGHELLA

S radostí, k službám. Kuchyně, to je moje — a taky si ji kde kdo chválí. Všichni mí hosti vám řeknou, že se člověk nikde nenají tak jako u mne. Udělám vám něco extra.

PANTALONE

Tak do toho! A hodně omáčky, víte, aby si člověk mohl namáčet hodně chleba. (*klepání venku*) Někdo klepe. Smeraldino, podívej se, kdo to je!

SMERALDINA

Už běžím. (*Odejde.*)

KLÁRINKA

S dovolením tatínku — (*chce odejít*).

PANTALONE

Počkej, půjdeme všichni najednou. Jen se podíváme, kdo to přišel.

SMERALDINA

(*vrátí se*) Je to sluha nějakého cizince a má vám prý něco vyřídit. Mně nechtěl nic říct. Že prý musí mluvit s pánem.

PANTALONE

Řekni mu, ať jde dál. Uvidíme, co chce.

SMERALDINA

Tak já ho sem pošlu. (*Odejde.*)

KLÁRINKA

Ale já už chci jít, tatíčku! (*chce odejít se Silvínkem*)

PANTALONE

Kampak?

KLÁRINKA

Kam bych šla? Do svého pokoje.

PANTALONE

Nikam, slečinko, nic! Tady zůstaneš! (*k doktorovi*) Capouši! Moc brzy to rozvazuje. Už by to chtělo zůstat samo!

DOKTOR

(*k němu*) Moje řeč: Opatrnost matka moudrosti.

Scéna 2

TRUFFALDINO, SMERALDINA, *předělá.*

TRUFFALDINO

Nejuctivější poklona vespolek. Taková vybraná společnost! Taková báječná sešlost!

PANTALONE

Kdopak jste, kamaráde? Co chcete?

TRUFFALDINO

(*k Pantalonovi*) Kdo je ta hezká slečinka?

PANTALONE

Má dcera.

TRUFFALDINO

Těší mě.

SMERALDINA

A k tomu nevěsta!

TRUFFALDINO

Mám tu čest. (*k Smeraldině*) A co jste vy?

SMERALDINA

Slečnina služebná.

TRUFFALDINO

Potěšení na moji straně.

PANTALONE

Prosím vás, nechte těch cavyků! Co mi chcete? Kdo jste? Kdo vás sem posílá?

TRUFFALDINO

Počkat, počkat, jenom ne tak hr! Tři otázky najednou jsou na jednoho trochu moc.

PANTALONE

(*k doktorovi*) Ten chlap je nějaký tuknutý.

DOKTOR

(*k Pantalonovi*) Spíš jen nějaká veselá kopa.

TRUFFALDINO

(*k Smeraldině*) Tak vy se budete vdávat, slečno?

SMERALDINA

Já? (*vzdychne*) Kdepak, pane, já!

PANTALONE

Neřekl byste mi laskavě, kdo jste, a nebo šel po svých?

TRUFFALDINO

Když nechcete nic víc, než vědět kdo jsem, tak to bude na šup: Jsem sluha svého pána. (*k Smeraldině*) Tak se teda můžem domluvit, slečno —

PANTALONE

Ale kdo je to, ten váš pán?

TRUFFALDINO

(*k Pantalonovi*) On je tu cizí a rád by vás navštívil. (*k Smeraldině*) Tak jak je to s vdáváním, slečno —

PANTALONE

Je tu cizí! Odkud? Jak se jmenuje?

TRUFFALDINO

(*k Pantalonovi*) Tak tohle bude delší. Jmenuje se Frederico Rasponi, je z Turina, je můj pán, přijel poštou, je tady dole, poslal mě k vám, chce vás navštívit a čeká, až se vrátím s odpovědí. Stačí vám to? Nebo chcete ještě něco? (*k Smeraldině*) Tím se přece nenecháme vyrušit. (*obecné zděšení*)

PANTALONE

Sem pojď a se mnou mluv! Co to žvaníš?

TRUFFALDINO

A jestli potřebujete vědět, kdo jsem já, tak mně říkají Truffaldino Gdebizzopopad, a takto jsem z Nemagnizzy.

PANTALONE

To všš, na tobě mi tak sejde, kdo ty jsi. Sem pojď, ti povídám, a řekni mi, kdo je tvůj pán! Určitě jsem se přeslechl.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Chudák děda — hluchý jako poleno!
(*k Pantalonovi*) Povídám, že můj pán je pan Frederico Rasponi z Turina!!

PANTALONE

Tady to máte: Blázen! — Pan Frederico Rasponi z Turina umřel.

TRUFFALDINO

On umřel?

PANTALONE

Určitě umřel. Zaručeně.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Hrome! Tak můj pán umřel? Když jsem se s ním dole loučil, byl ještě živ a zdrav. To myslíte vážně, že umřel?

PANTALONE

Docela vážně: Umřel.

DOKTOR

A je to pravda: Zemřel a není o tom pochyby!

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Chudák pán! To ho určitě trefil šlak! (*loučí se*) To teda abych zase šel.

PANTALONE

Nic víc mi nechcete?

TRUFFALDINO

Když umřel, tak nic. (*k sobě*) Mrknem se na to, jak se věci mají. (*odejde*)

PANTALONE

A teď řekněte, co je to za člověka: Uličník nebo blázen?

DOKTOR

Já se v tom nevyznám. Bezpochyby z obojího kousek.

BRIGHELLA

A nejspíš hlupák! Je to venkovský balík z Nemag-nizzy a na podvodníka nevypadá.

SMERALDINA

A stejně má říz, abyste věděli! (*k sobě*) Kluk jako cumel, pro mne jak dělaný!

PANTALONE

Co to pořád mlel o panu Rasponim?

KLÁRINKA

Jestli to přišel doopravdy on, je to pro mne pěkné nadělení!

PANTALONE

Neblázní! Copak jsi nečetla ty dopisy?

SILVÍNEK

A kdyby byl stokrát živ a zdrav a tady — přišel pozdě!

TRUFFALDINO

(*vrátil se*) Já se vám, páni, dívím. Tohle není žádný cit s chudým lidem. Tohle pořádný člověk nedělá. A to vám taky dlužen nezůstanu!

PANTALONE

(*k ostatním*) Tady to máte: Blázen! Učiněný blázen!
(*k Truffaldinovi*) Tak copak? Copak se ti stalo?

TRUFFALDINO

Řekli jste mi, že pan Rasponi umřel nebo neřekli?

PANTALONE

Nu a —?

TRUFFALDINO

Nu a — je dole. Živ a zdrav, celý a v pořádku a dává se poroučet, jestli prý může dál.

PANTALONE

Pan Frederico?

TRUFFALDINO

Pan Frederico.

PANTALONE

Rasponi?

TRUFFALDINO

Rasponi.

PANTALONE

Z Turina?

TRUFFALDINO

Z Turina.

PANTALONE

Běž, synku, běž k doktorovi. Určitě ti straší v ma-kovici.

TRUFFALDINO

Mordhadryalelujákručinálfagot, abych neklel! Ještě by kvůli vám bral člověk boží jméno nadarmo! Je dole, tady před domem, a jestli tady nahoře v tomhle saloně někomu fučí v kotrbě, tak jste to vy!

PANTALONE

Ty hubo nevymáchaná! Že ti jednu dám!

DOKTOR

Pomalu, pomalu, pane Agnivorla, neunáhľujte se!
Řekněte mu, ať sem přivede toho svého domnělého
pana Rasponiho!

PANTALONE

Maž, uličníku, a pošli sem toho svého nebožtíka, co
vstal z mrtvých!

TRUFFALDINO

(dopáleně k Pantaloni) Jestli byl nebožtík a vstal
z mrtvých nebo ne — já proti tomu nic nemám. Teď
ale je živ a zdrav a to hned uvidíte na vlastní oči.
Hned ho zavolám. A vy si moc nezvykejte všet
bulíky na nos cizincům, najmě ne takovým jako
jsem já, pořádným Nemagnizzákům! *(k Smeraldině)*
A my se příležitostně ještě domluvíme, slečno!
(odejde)

KLÁRINKA

(k Silvinkovi) Silvínku — já se bojím!

SILVÍNEK

Nic se neboj. Jsi moje — a kdyby ševci padali!

DOKTOR

Teď to hned uvidíme, co je na tom pravdy.

PANTALONE

Je to prostě podvodník a chce mě napálit.

BRIGHELLA

Povídám, pane sousede, znal jsem pana Rasponiho
osobně. Uvidíme, až přijde.

SMERALDINA

(k sobě) To jsou nápady! Takový hezký chlapec a
lhát! To jsem sama žádostivá, jak s ním dopadnu.
(rozloučit se) S prominutím, milostpane. *(odejde)*

Scéna 3

*BEATRICE v mužských šatech, vystupující pod jménem Frederica
Rasponiho, a předešlí.*

BEATRICE

Pane Agnivorla, zdvořilost, které jsem se obdivoval
ve vašich dopisech, se ku podivu liší od toho, jak
přijímáte teď mne osobně. Poslal jsem k vám sluhu
a dal jsem se ohlásit. Ale nechal jste mě stát přede
dveřmi a přijímáte mě teprv za půl hodiny.

PANTALONE

Raďte prominout — ale s kým, prosím, mám tu čest?

BEATRICE

Jsem Frederico Rasponi z Turina. K vašim službám.
(obecný údiv)

BRIGHELLA

(k sobě) Co to vidím? Co je to za nápady? To přece
není žádný pan Frederico, tohle je slečna Beatrice,
jeho sestra! To jsem zvědav, co má za lubem.

PANTALONE

Já jsem z toho celý ... celý ... velmi potěšen, že

vás vidím v pořádku. Už jsme tu měli zprávy, jedna hrůza. (*k doktorovi*) A já tomu pořád nevěřím, že je to on.

BEATRICE

Já vím. Říkalo se, že mě zabili v souboji. Díky Bohu, vyvázl jsem s pouhým zraněním. A sotva jsem se z toho vykřesal, rozjel jsem se za vámi do Benátek, jak jsme si už dávno ujednali.

PANTALONE

Nevím, co bych řekl . . . Vypadáte jako pořádný člověk — ale já mám spolehlivé a zaručené zprávy, že pan Frederico umřel. Rozumějte mi dobře . . . kdybyste mi nemohl dokázat opak . . .

BEATRICE

Vaše pochybnosti jsou docela na místě. Vidím, že se musím obhájit. Tady jsou dopisy čtyř vašich obchodních přátel. Jeden z nich je ze správy naší banky. Podívejte se na firmu a uvidíte, kdo jsem. (*podá Pantalonovi dopisy*)

PANTALONE

(*si je čte*)

KLÁRINKA

(*k Silvínkovi*) Silvínku, s námi je amen!

SILVÍNEK

(*k Klárince*) Jen přes mou mrtvolu! Jinak tě nedostane.

BEATRICE

(*všimne si Brighelly; k sobě*) Ach ouvej! Brighella Sciucalegrandi! Ten mi tu zrovna scházel! Určitě mě pozná . . . Nesmí mě prozradit! (*k Brighellovi*) Příteli! Myslím, že se známe . . .

BRIGHELLA

Určitě, pane. Vzpomínáte si přece na Brighellu Sciucalegrandi z Turina?

BEATRICE

Nu, pravda, už si vzpomínám. (*jde k němu*) A copak vy tady v Benátkách, vážený příteli? (*tiše k němu*) Proboha, neprozradte mě!

BRIGHELLA

(*rovněž*) Bez starosti! (*nablas*) Jsem hostinský a jsem vám k službám.

BEATRICE

To se hodí! Vás aspoň znám, tak se ubytuju u vás.

BRIGHELLA

Velká čest pro mne. (*k sobě*) V tom je nějaká čertovina.

PANTALONE

Tak jsem si to přečetl. Tady píšou, že mi dopisy přiveze pan Frederico Rasponi. Vy jste mi je přivezl, tak musím věřit, že jste to vy — o kom se tu píše.

BEATRICE

Abych vás zbavil všeho podezření — tady pan

Brighella Sciucalegrandi mě zná a potvrdí vám, kdo jsem.

BRIGHELLA

Už je to tak, pane sousede, já to mohu potvrdit.

PANTALONE

To už to tedy bude pravda, když to říká i tuhle soused Sciucalegrandi. Tak' vás pěkně vítám, pane Rasponi, a neztebte se, že jsem vám hned nevěřil.

KLÁRINKA

Tatínku — on je to doopravdy pan Frederico Rasponi?

PANTALONE

Že se tak hloupě ptáš!

KLÁRINKA

(*k Silvínekovi*) Silvíнку — co teď bude s námi?

SILVÍNEK

(*Klárince*) Říkám ti, neboj se! Patříš mně a já si tě ubráním!

PANTALONE

(*stranou k doktorovi*) Co tomu říkáte, doktore? Ten nám tu zrovna scházel!

DOKTOR

„Co sto věků bludných hodlalo, zvrtně doba.“

BEATRICE

Kdo je ta dáma, pane Pantalone?

PANTALONE

Klárinka, má dcera.

BEATRICE

Ta, co jste mi ji slíbil?

PANTALONE

Ta, pane, to je ona. (*k sobě*) Teď jsem v pěkné bryndě!

BEATRICE

(*ke Klárince*) Dovolte, abych vám složil svou poklonu, slečno.

KLÁRINKA

(*chladě*) Jste velmi laskav, pane.

BEATRICE

(*k Pantalonovi*) Na nevěstu mě vítá dost chladně.

PANTALONE

Co se dá dělat? Je už taková stydlivá.

BEATRICE

(*k Pantalonovi, ukazuje Silvíнку*) A tenhle pán je váš příbuzný, vidíte?

PANTALONE

Tak, tak, pane. Synovec, synoveček ...

SILVÍNEK

(*k Beatrice*) To není pravda! Nejsem žádný jeho synovec. Jsem snoubenec slečny Klárinky!

DOKTOR

(*k Silvínkovi*) Správně! Vznést námitky, trvat na svém právu, ale neukvapit se!

BEATRICE

Jak to? Vy jste snoubenec slečny Kláry? Cožpak nebyla přislíbena mně?

PANTALONE

Jen klid, jen klid. Já vám to všechno vysvětlím. — Milý pane Frederico! Všude šla jedna řeč, že vás potkalo to neštěstí a že jste umřel. Tak jsem slíbil dceru panu Silvínkovi. Ale to nic, to nic. Přišel jste právě včas. Klárinka je vaše, jestli ji chcete, a já jsem člověk, který drží slovo. Pane Silvio, nic naplat. Vidíte sám, jak se věci mají. Víte, co jsem vám řekl. Na mne si naříkat nemůžete.

SILVÍNEK

Pan Frederico přece nebude Klárinku chtít, když se už zasnoubila s jiným.

BEATRICE

Takovou maličkost jí přece nebudu připomínat. Vezmu si ji i tak. (*k sobě*) A především se chci trochu pobavit.

DOKTOR

(*k sobě*) Náramně liberální manžel! Ten se mi líbí!

BEATRICE

Doufám, že mě slečna Klára neodmítne.

SILVÍNEK

Omyl, pane! Přišel jste pozdě. Slečna Klárinka si vezme mne a nemyslete si, že vám ji nechám. A jestliže mi pan Agnivorla zruší slovo, já se pomstím! Jestli chce někdo Klárinku, tak jen přes mou mrtvolu! (*odejde*)

DOKTOR

(*k sobě*) Výborně, zatrolený kluku!

BEATRICE

(*k sobě*) To zas ne, takhle umřít nechci!

DOKTOR

(*k Beatrice*) Vážený pane, ráčil jste přijít trochu pozdě. Slečna Klárinka už patří mému synovi. A zákon praví jasně: Prior in tempore, potior in jure. Kdo dřív přijde, ten dřív mele. (*odejde*)

BEATRICE

A vy neřeknete nic, slečno nevěsto?

KLÁRINKA

Řeknu! Že jste mě jen přijel trápit! (*odejde*)

Scéna 4

PANTALONE, BEATRICE, BRIGHELLA, pak PANTALONŮV SLUHA.

PANTALONE

Kampak, zábo hubatá — ?

BEATRICE

Jen tu zůstaňte, pane Agnivorla. Je mi jí líto. Přece ji nebudete nutit násilím! Doufám, že si ji časem získám. Zatím projdeme své účty. Jak víte, to je druhý důvod, proč jsem přijel do Benátek.

PANTALONE

V knihách je všechno v pořádku. Ukážu vám běžný účet, hotové peníze tu máte taky. Jestli si přejete, můžeme hned udělat saldo.

BEATRICE

Přijdu v příhodnější dobu. Teď půjdu s panem Sciucalgrandim, když dovolíte. Mám vyřizovat nějaké maličkosti, podívám se po nich. Pan Sciucalgrandi se tu vyzná a pomůže mi.

PANTALONE

Jak račte. Jestli potřebujete ještě něco, jsem vám k službám.

BEATRICE

Velmi byste si mě zavázal, kdybyste mi dal prozatím pár denarů. Nechtěl jsem si zbytečně nabrat našich peněz, abych tu neprodělal v bance při výměně.

PANTALONE

S radostí, k službám. Totiž — zapomněl jsem, pokladník tu teď zrovna není. Ale jen co přijde, hned vám pošlu do hostince nějakou hotovost. Ubytujete se ovšem tady u souseda Brighelly.

BEATRICE

Samozřejmě, půjdu hned s ním a pak si k vám pošlu sluhu. Je spolehlivý, můžete mu svěřit, co chcete.

PANTALONE

Správně, zařídím to, jak poručíte. A jestli byste vzal za vděk našim obyčejným obědem, je prostřeno.

BEATRICE

Pro dnešek děkuji. Někdy příště si vás dovolím obtěžovat.

PANTALONE

Budu se těšit.

SLUHA

(vejde) Milostpane, volají vás.

PANTALONE

Kdo zas?

SLUHA

Tam, ona . . . jak bych to řek . . . (tíše k Pantaloni)
Vyvádí, že nevím, kde mi hlava stojí.

PANTALONE

Už běžím. S dovolením . . . Promiňte, že vás nemohu vyprovodit. Brighello, vy jste tu jako doma, poslužte panu Fredericovi!

BEATRICE

Nedělejte si se mnou starosti.

PANTALONE

Musím se vám poroučet. Služebník, budu se těšit!

(*k sobě*) Jen aby mi zas nenadrobil ještě něco!
(*odejde*)

Scéna 5

BEATRICE A BRIGHELLA.

BRIGHELLA

Směl bych se zeptat, slečno Beatrice — ?

BEATRICE

Pro Boha tiše, neprozradte mě! Mého nešťastného bratra zabili — buď Florindo Aretusi nebo někdo jiný kvůli Florindovi. Jak víte, Florindo mě miloval a bratr nechtěl, abych se s ním stýkala. Nakonec z toho byl souboj — sama nevím, jak se to sběhlo. Frederica zabili a Florindo uprchl ze strachu před spravedlností. Ani se se mnou nemohl rozloučit. Bůh ví, jak se mě dotkla bratrova smrt a co jsem se pro něho naplakala . . . ale tady už je každá pomoc marná a mne už trápí jen, že jsem ztratila Florinda. Vím, že jel sem do Benátek — rozhodla jsem se tedy, že pojedu za ním. Přijela jsem v bratrových šatech a s jeho obchodními dopisy, které potvrzují, že jsem Frederico Rasponi. A doufám, že tu zas najdu ztraceného milence. Pantalone Agnivorla mi uvěřil díky těmhle listům a především díky vašemu svědectví. Zúčtuji s ním naše obchody. Dostanu ještě nějaké peníze a mohu tedy pomoci i Florindovi, kdyby to potřeboval. — Tak vidíte, kam až člověka přivede

láska! Buďte tedy při mně, milý Brighello, a pomozte mi. Nebojte se, že vám to zůstanu dlužna.

BRIGHELLA

To je všechno v pořádku. Ale nerad bych, aby pak bylo na mně, že pan Pantalone vyplatil v dobré víře peníze a pak se ukázalo, že naletěl.

BEATRICE

Jaképak naletěl? Bratr zemřel a já jsem jeho jediná dědička.

BRIGHELLA

To je pravda. Ale proč tedy rovnou neřeknete, kdo jste?

BEATRICE

Když se dám poznat, nesvedu tu nic. Pantalone by mi hned chtěl dělat poručníka, kdekdo by mi přišel vykládat, že se tohle nehodí, že se tohle nesluší a co já ještě vím! Chci mít svou volnost. Dlouho už to trvat nebude, tak jen trpělivost. A zatím se stane leccos.

BRIGHELLA

Vy jste, slečinko, měla vřdycky svoji hlavu! Spolehněte se na mne — jsem vám k službám.

BEATRICE

Pojďme tedy k vám do hostince.

BRIGHELLA

A kde je váš sluha?

BEATRICE

Řekl, že na mne počká před domem.

BRIGHELLA

Kde jste, prosím vás, vzala toho pitomce! Kus rozumné řeči s ním není.

BEATRICE

Najala jsem ho cestou. Někdy by člověk řekl, že je blázen — ale nemyslete si! A že by nebyl věrný — na to si taky nemohu stěžovat.

BRIGHELLA

Za věrnost nedám zlámanou grešli. — Pojdme! Tak vida, co dokáže láska!

BEATRICE

To ještě nic není — z lásky se mohou díť ještě jináč věci! (*odejde*)

BRIGHELLA

Děkuju, nechci! Tohohle je pro začátek až dost! (*odejde*)

Scéna 6

Ulice, kde stojí Brighellův hostinec.

TRUFFALDINO

(*sám*) Už toho čekání mám po krk! Už to nevydržím! Moc se u toho mého nynějšího pána stejně nejí a ještě by člověk vyrost, než se toho dočká. Podle

hodin na náměstí je dvanáct pryč a podle žaludku už nejím dvě. — Kdybych aspoň věděl, kde budeme bydlet. Normální lidi, když přijdou někam do města, tak jdou především do hospody. Ale kdepak ten můj vašnota! Nechá kufry v poštovní bádce, obejduje po návštívách a na chudáka sluhu se vykašle. Když se pořád služebnictvu říká, že se musí panstvu sloužit s láskou, tak ať se jednou taky řekne panstvu, že se musí služebnictvu poroučet s citem. — Tady je hospoda. Jde se do šenku! Koukneme se, co by tam člověk pořídil na zub . . . A když mě pán bude hledat? Jeho chyba! Má mít na člověka víc ohledů. Jde se a basta! Počkat — teď mi napadá, že je v tom ještě jeden háček: Nemám ani fuka. To je směla, Truffaldino! Hrom ti dej, koza, pac! Zatracepené dílo, tahle služba! Radši bych dělal nevím co! — No jo, ale co? Když já jsem se jináč nic dělat nenaučil . . .

Scéna 7

FLORINDO, jak právě přicestoval; s nosičem, který nese na zděch kufry. TRUFFALDINO.

NOSIČ

Povídám, že to dál už neutáhnou. To je váha! Už mám jazyk až na zem!

FLORINDO

Tuhle už je hostinec — nebo aspoň zájezdní hospoda. Těch pár kroků tě snad už nezabije!

NOSIČ

Pomoc, nebo s tím seknu!

FLORINDO

Vždyť jsem ti říkal, že to neunesíš! Není v tobě kouska síly! (*rovná nosiči kufr na ramena*)

TRUFFALDINO

(*prohlíží si nosiče; k sobě*) Tady by mohlo kápnout pár šoufků. (*k Florindovi*) Přejete si něco, pane? Můžu vám něčím posloužit?

FLORINDO

Pomozte mi dopravit ten kufr do hostince, kamaráde.

TRUFFALDINO

Hned to bude, jen se spolehněte. Koukněte, to se dělá takhle — Vypadni! (*chytne kufr, naloží si jej na ramena a praští nosiče, až nosič upadne na zem*)

FLORINDO

Jen mu to ukaž!

TRUFFALDINO

Tohleže je nějaká tíha? (*vejde s kufrem do hostince*)

FLORINDO

(*k nosiči*) Tak to vidíš!

NOSIČ

Já na to nemám figuru, já jsem na to moc deligátní. Já to dělám jen z dešperace. Ještě můj táta býval taky nóbl člověk a to se nezapře.

FLORINDO

Co dělal?

NOSIČ

Stahoval kůži s toho, kdo se dal.

FLORINDO

(*k sobě*) Leda to! (*chce jít do hostince*) Můžeš jít.

NOSIČ

Račte dovolit, vašnosti —

FLORINDO

Co je?

NOSIČ

(*strčí mu ruku pod nos*) Že jsem tak disgrétní . . .

FLORINDO

Kolik bys za těch pár kroků chtěl? (*ukáže za scénu*) Přistaviště je tuhle za rohem!

NOSIČ

Taková práce se nedá počítat na kroky. (*natáhne ruku*) Že jsem tak disgrétní . . .

FLORINDO

Pětník je za to až dost. (*ukápně mu do dlaně peníz*)

NOSIČ

(*drží mu dlaň dál pod nosem*) Že jsem tak disgrétní!

FLORINDO

Aby měl člověk svatou trpělivost! (*jako svrchu*) Na!

NOSIČ

(jako srchu) Že jsem tak disgrétní!

FLORINDO

Už toho mám dost! *(vykopne ho)*

NOSIČ

Když já jsem na tohle řemeslo moc disgrétní!
(odejde)

Scéna 8

FLORINDO, pak TRUFFALDINO.

FLORINDO

Šantala jeden! — Jaký je to vůbec hostinec?

TRUFFALDINO

(vyjde) Už jsem si dovolil všechno zařídit.

FLORINDO

Jak se tu bydlí?

TRUFFALDINO

Báječná hospoda, pane. Postele jedna radost, zrcadla jedna radost a hlavně — z kuchyně vůně jak o posvěcení. Promluvil jsem si s podomkem — budete si tu žít královsky.

FLORINDO

Co ty jsi vůbec zač?

TRUFFALDINO

Sluha.

FLORINDO

Benátčan?

TRUFFALDINO

Abych byl přímo z Benátek, to nejsem, ale benátský občan dycinky. Z Nemagnizzy. Stačí to?

FLORINDO

Sloužíš teď u někoho?

TRUFFALDINO

Teď — zrovna ne.

FLORINDO

Nemáš pána?

TRUFFALDINO

Tak se podívejte — vidíte tu někde nějakého pána?
(k sobě) Tady není, tak nelžu.

FLORINDO

Nechtěl bys do služby ke mně?

TRUFFALDINO

K vám? Proč ne? *(k sobě)* Kdybych si polepšil, změním místo od hodiny.

FLORINDO

Aspoň dokud budu v Benátkách.

TRUFFALDINO

Platí. A kolik za to?

FLORINDO

Kolik chceš?

TRUFFALDINO

To vám hned spočítám: Můj dřívější pán — jako ten, co jsem u něho sloužil dřív a co ho teď už nemám — mi dával měsíčně ke stravě dukát.

FLORINDO

Dobrá. Tolik ti taky dám.

TRUFFALDINO

Vy byste snad moh něco přidat —

FLORINDO

Co bys chtěl ještě navíc?

TRUFFALDINO

Denně čtyrák na tabák.

FLORINDO

Máš ho mít.

TRUFFALDINO

Když je to tak, jsem váš člověk.

FLORINDO

Ale já bych chtěl napřed taky něco vědět o tobě.

TRUFFALDINO

Když nechcete nic víc, tak se jděte přeptat do Nemagnizy. Tam vám o mně poví každé dítě.

FLORINDO

Tady v Benátkách tě nezná nikdo?

TRUFFALDINO

Přibyl jsem sem teprve dnes ráno, pane.

FLORINDO

No, dejme tomu — nevypadáš celkem nejhuž. Zkusím to s tebou.

TRUFFALDINO

Zkuste a uvidíte.

FLORINDO

Především potřebuji vědět, jestli nemám na poště dopisy. Tady máš půl zlatky, jdi na turinskou poštu a zeptej se po dopisech na jméno Florindo Aretusi. A jestli něco přišlo, vyzvedni je a hned mi je přines! Počkám tady.

TRUFFALDINO

Podívejte se zatím, jak to vypadá s obědem!

FLORINDO

Neboj se, však něco objedná. (*k sobě*) Zábavný chlapík — docela se mi líbí. (*zajde do hostince*)

Scéna 9

TRUFFALDINO, pak BEATRICE v mužských šatech a BRIGHELLA.

TRUFFALDINO

Čtyrák denně navrch, to dělá do měsíce třicet čtyráků. Ten dukát mu stejně nevěřím, budu rád, když z něho vyrazím půl druhé zlatky. Dost možná, že půl druhé zlatky dělá dohromady dukát, ale kdo pak

se v tom vyzná! Druhého takového Turiňáka aby špendlíkem hrabal: Cucák je to, zajíc, zelenáč, mlíko mu teče po bradě a v lidech se vyzná jako husa v počtech. Pámbu s ním! Jde se na poštu! (*chce odejít, ale srazí se s Beatricí a Brighellou*)

BEATRICE

To je dobře, že tě vidím. Čekáš tu na mne?

TRUFFALDINO

No, jak bych nečekal!

BEATRICE

A proč na mne čekáš tady a ne tam před domem, jak sem ti řekl? Sešli jsme se vlastně jen čirou náhodou.

TRUFFALDINO

Šel jsem se trochu projít, abych zahnal kručení v břiše.

BEATRICE

Tak jen syp k přístavišti a přines mi s bárky kufr! A přines ho do hostince pana Sciucalegrandiho.

BRIGHELLA

Tady je můj hostinec. Ten najde i potmě.

BEATRICE

Tak rychle — čekám! A dělej, ať už jsi zpátky!

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Set sakra! Zrovna na potvoru do téhle hospody!

BEATRICE

A poslyš — hned se podívej na turinskou poštu a zeptej se tam, jestli mi nepřišel nějaký dopis. Nebo ještě líp — jestli nepřišly dopisy pro Frederica Rasponiho nebo pro Beatrici Rasponi. Sestra měla původně přijet hned se mnou, ale nedopatřením se cestou zdržela. Možná, že jí psala některá přítelkyně — tak jdi a poptej se po dopisech na oba!

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Tak teď nevím kam dřív. Jsem zkrátka na roztrhání.

BRIGHELLA

(*k Beatrici*) Přijela jste přece na zapřenou, slečno — tak proč čekáte dopisy na své pravé i na falešné jméno?

BEATRICE

Mám doma spolehlivého sluhu a ten mi vede dům. Poručila jsem mu, ať mi píše, a teď sama nevím, na jaké jméno to bude. Ale pojďme. Až se to hodí, všechno vám povím. (*k Truffaldinovi*) Tak běž už — na poštu a potom na stanici k bárce. Vyzvedni dopisy a přines kufr! Čekám. (*zajde do hospody*)

TRUFFALDINO

(*k Brighellovi*) Vy jste tu hostinský?

BRIGHELLA

To jsem já, kdo jiný. Odbud si to a potom přijď do kuchyně. Však se tam něco najde.

Scéna 10

TRUFFALDINO, pak SILVÍNEK.

TRUFFALDINO

To se povedlo! Tolik lidí si může nohy uběhat, aby si sehnali aspoň jednoho pána, a já mám teď rovnou dva. Set sakra, jak to všechno stačím? Dvěma pá-
nům těžko sloužit. Těžko? Starou belu! Proč by jim člověk nemoh sloužit a brát plat dvakrát a jíst za dva? A ještě lepší by bylo, kdyby to hodně dlouho neprasklo. A i když praskne — tak co z toho? Nic! Když mě jeden vyndá, budu se držet druhého. Jako že jsem na tohle borec! Já to zkusím. Na své si přijdu — a kdyby na sůl nebylo! Jen sebou hodit. Na poštu pro oba dva — a za jednu cestu dvoje peníze! (*chce odejít*)

SILVÍNEK

(*vejde; k sobě*) To je sluha Frederico Rasponiho!
(*k Truffaldinovi*) Kamaráde —

TRUFFALDINO

Přejete si?

SILVÍNEK

Kde je tvůj pán?

TRUFFALDINO

Můj pán? Tady v hospodě.

SILVÍNEK

Okamžitě k němu jdi a řekni mu, že s ním chci mluvit! Jestli má kousek cti v těle, že ho tu čekám!

TRUFFALDINO

Mladý pane —

SILVÍNEK

(*zvýšeným hlasem*) Rychle! Jdi!

TRUFFALDINO

Račte rozumět, on totiž můj pán, abych tak řekl...

SILVÍNEK

Neodmlouvej! Nebo ti na mou duši...!

TRUFFALDINO

Počkat. Tak který můj pán má přijít?

SILVÍNEK

Běž, nebo tě spráskám!

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Tak si ho vemte! Pošlu mu toho, který mi přijde dřív do rány. (*zajde do hostince*)

Scéna 11

SILVÍNEK, pak FLORINDO a TRUFFALDINO.

SILVÍNEK

Dost! Dost! Žádného druhého nápadníka vedle sebe trpět nebudu! A jestli pan Frederico jednou ze

souboje vyvázl, po druhé už se mu to nepoštěstí!
Buď se vzdá všech nároků na Klárinku, nebo bude
mít co dělat se mnou! — Někdo jde. Teď jen klid!
Mrazivý klid! (*ustoupí na druhou stranu scény*)

TRUFFALDINO

(*vyjde s Florindem a ukazuje mu Silvíneka*) Tady je ten
pán, co chce všechno rozsekat na cucky.

FLORINDO

Vůbec ho neznám. Co mi chce?

TRUFFALDINO

Cožpak já vím? Když dovolíte, běžím na poštu.
(*k sobě*) Ať si dělají, co dovedou! Nemám tohle
handrkování rád. (*odejde*)

SILVÍNEK

(*k sobě*) A ten Rasponi nejde —!

FLORINDO

(*k sobě*) Hned si to zjistím. (*k Silvínekovi*) Přál jste si
něco, pane?

SILVÍNEK

Já? Promiňte, nemám tu čest. Neznám vás.

FLORINDO

Ale můj sluha — teď právě odešel — mi řekl, že jste
ho pro mne poslal velmi resolutním tónem a velmi
výhrůžně.

SILVÍNEK

Patrně mi špatně rozuměl. Řekl jsem, že chci mluvit
s jeho pánem.

FLORINDO

To souhlasí. Já jsem jeho pán.

SILVÍNEK

Vy jste jeho pán?

FLORINDO

Nevím kdo jiný. Slouží u mne.

SILVÍNEK

Promiňte tedy. Buď je váš sluha podobný jednomu
sluhovi, se kterým jsem se setkal dnes ráno, nebo
slouží někomu jinému.

FLORINDO

Je to můj sluha. Určitě jste se spletl.

SILVÍNEK

Když je to tak, prosím ještě jednou za prominutí.

FLORINDO

Nic se nestalo. Zmýlená neplatí.

SILVÍNEK

Vy jste tu cizí, pane?

FLORINDO

Z Turina, prosím.

SILVÍNEK

No, ten, co si ho chci vypůjčit, je taky z Turina.

FLORINDO

To ho asi znám, když je můj krajan. A jestli vás urazil, milerád vám pomohu, aby se vám dostalo dostiučinění.

SILVÍNEK

Znáte nějakého Frederica Rasponiho?

FLORINDO

Rasponiho? Toho jsem znal . . . až příliš dobře!

SILVÍNEK

Chce mi odloudit nevěstu, protože prý mu ji tatík kdysi slíbil. Nevěstu, se kterou jsme se dnes ráno zasnoubili!

FLORINDO

Příteli, s tím si nedělejte starosti! Frederico Rasponi je mrtev a o žádnou nevěstu už vás připravit nemůže.

SILVÍNEK

To je to! Kde kdo věřil, že umřel, a on se dnes ráno objevil živ a zdrav tady v Benátkách. Mám já to smůlu!

FLORINDO

To je nějaké divné, pane.

SILVÍNEK

Mně to bylo zrovna tak divné.

FLORINDO

Ujišťuji vás, že Frederico Rasponi umřel.

SILVÍNEK

Ujišťuji vás, že Frederico Rasponi zůstal na živu.

FLORINDO

Dávejte pozor — ať se nespletete!

SILVÍNEK

Pan Pantalone Agnivorla, otec mého děvčete, udělal všechno možné, aby si zjistil, co je pravda. A nakonec se mu dostalo spolehlivých důkazů, že je to docela jistě on.

FLORINDO

(*k sobě*) Tak nakonec na tu ránu neumřel, jak se tvrdilo!

SILVÍNEK

Jeden z nás dvou se musí rozloučit buď s láskou ke Klárance — a nebo se životem!

FLORINDO

(*k sobě*) Že by tu byl? Uteču před soudem z domova a teď potkám svého protivníka tady!

SILVÍNEK

Asi jste ho už dávno neviděl. Prý se ubytoval v tomhle hostinci.

FLORINDO

Neviděl jsem ho. Říkali mi, že tu nebydlí žádný cizinec.

SILVÍNEK

Tak se snad rozhodl jinak. Promiňte, pane, že jsem vás obtěžoval. A jestli ho uvidíte, řekněte mu, aby

tu svatbu ve vlastním zájmu pustil z hlavy! Jmenuji se Silvio Palmare. Těším se na shledanou.

FLORINDO

Známost s vámi mi bude vždycky potěšením. *(k sobě)* To jsem blázen!

SILVÍNEK

A jak je vaše ctěné jméno?

FLORINDO

(k sobě) Jistota je jistota. Radši se zapřu. *(k Silvínkovi)* Orazio Ardentí, k vašim službám.

SILVÍNEK

Bylo mi ctí, pane Ardentí. *(odejde)*

Scéna 12

FLORINDO

(sám) Jak je tohle možné? Kord mu projel tělem skrz naskrz — a že by byl zůstal na živu? Viděl jsem ho přece na vlastní oči, jak leží bez vlády a topí se v krvi. A tvrdili mi, že zemřel na místě. Možná, že zůstal přece jen na živu. Snad to nebylo tak vážné. V rozčilení se člověk přehlédne . . . Musil jsem hned pryč z Turina. Byli jsme vyhlášeni nepřátelé a byli by hned šli po mně. Nemohl jsem čekat, až se zjistí pravda. Jestli tedy neumřel, udělám nejlíp, když se vrátím do Turina, abych potěšil milovanou Beatrici. Beztoho se asi trápí, že jsem jí odjel.

Scéna 13

TRUFFALDINO. DRUHÝ NOSIČ, který nese Beatricin kufr.
FLORINDO.

TRUFFALDINO

(vejde s nosičem, pak z jistí Florinda, domnívá se, že ho Florindo zahlédl a pošle nosiče z pátky) Pojď se mnou . . . Hrome! Tady mám zase toho druhého pána. Vrať se, kamaráde, a počkej na mne tamhle za rohem. *(nosič se vrátí)*

FLORINDO

(k sobě) Rozhodně. Vrátím se zpátky do Turina!

TRUFFALDINO

Tak tady jsem, pane . . .

FLORINDO

Truffaldino, chceš se mnou do Turina?

TRUFFALDINO

Kdy?

FLORINDO

Teď, okamžitě.

TRUFFALDINO

Bez oběda?

FLORINDO

Ne. Naobědvej se, pak pojedeme.

TRUFFALDINO

Dobře. Při obědě si to rozmyslím.

FLORINDO

Byls na poště?

TRUFFALDINO

Byl, pane.

FLORINDO

Vyzvedls mi dopisy?

TRUFFALDINO

Vyzvedl.

FLORINDO

Kde je máš?

TRUFFALDINO

Hned vám je dám. (*vytáhne z kapsy tři dopisy; k sobě*)
Safra! Teď jsem poplet, co patří tomuhle a co tam
tomu. Jak je mám podělit, když nedovedu číst?

FLORINDO

Rychle — mé dopisy!

TRUFFALDINO

Hned to bude. (*k sobě*) To jsem blázen! (*k Florin-
dovi*) Tak abych vám to vyložil: Ty dopisy nejsou
všechny pro vás. Potkal jsem cestou jednoho kama-
ráda, taky sluhu, byli jsme spolu ve službě ještě
v Nemagnizze. Řek jsem mu, že jdu na poštu, tak
mě poprosil, abych se podíval, jestli nepřišlo něco
pro jeho pána. Jeden tam byl pro něj, ale já nevím
který, já už je nerozeznám.

FLORINDO

Ukaž mi je! Vezmu si svou poštu a ten třetí dopis
ti vrátím.

TRUFFALDINO

Tady je máte. To víte — co by člověk neposloužil
kamarádovi.

FLORINDO

(*k sobě*) Co to? Dopis Beatrici Rasponi? Slečna
Beatrice Rasponi, Benátky...!

TRUFFALDINO

Už jste ho našel?

FLORINDO

Kdo je to, ten kamarád, co ti to dal na starost?

TRUFFALDINO

Sluha. Jmenuje se Amidore.

FLORINDO

U koho slouží?

TRUFFALDINO

Já nevím, pane.

FLORINDO

Když na tobě chtěl, abys mu vyzvedl dopisy jeho
pána, musel ti taky říci jeho jméno.

TRUFFALDINO

To teda musel. (*k sobě*) Čím dál tím hůř!

FLORINDO

No tak, jaké jméno ti řekl?

TRUFFALDINO

Já už ho zapomněl.

FLORINDO

Co?

TRUFFALDINO

On mi ho napsal na kus papíru.

FLORINDO

A kde máš ten papír?

TRUFFALDINO

Nechal jsem ho na poště.

FLORINDO

(k sobě) Tak teď už toho mám dost!

TRUFFALDINO

(k sobě) Teď, babo, rad, jak z bryndy ven!

FLORINDO

Kde ten tvůj Amidore bydlí?

TRUFFALDINO

Vy mi to nebudete věřit: Nevím!

FLORINDO

A jak mu odevzdáš ten dopis?

TRUFFALDINO

Smluvili jsme se, že se sejdem na náměstí.

FLORINDO

(k sobě) Tak to už vážně nevím!

TRUFFALDINO

(k sobě) Jestli se už v tomhle nevymáchám, tak to bude zázrak. *(k Florindovi)* S dovolením, já bych si vzal ten dopis a podíval bych se po Amidorovi.

FLORINDO

Ne — napřed se podívám já, co v něm je.

TRUFFALDINO

Co vás vede, to nedělejte! Víte, že jsou na to paragrafy, otvírat cizím lidem dopisy!

FLORINDO

To jsou. Ale mě ten dopis příliš zajímá. A patří osobě, se kterou mám taky něco společného. Nemusím si nic vyčítat, když si ho přečtu. *(otevře dopis)*

TRUFFALDINO

Maucta! Už je to tady!

FLORINDO

(čte) Slovnatá milostslečno! Odjezd vašeho blahorodí z našeho města způsobil řeči po celém okolí a všude se povídá, že jste to udělala jen proto, že jste chtěla za panem Florindem. U dvora se dověděli, že jste ráčila uprchnout v mužských šatech, a dělají co mohou, aby vás vypátrali, neb vás chtějí dát zatknouti. Nepodal jsem pro jistotu tenhle dopis na běhátskou poštu hned tady v Turině, abych nepro-

zrad... to, kam jste mi ráčila svěřit, že jedete.
poslal jsem ho příteli do Janova, aby ho poslal za
...mi do Benátek. Až budu mít zas nějaké důležité
novinky, osmělím se sdělit vám je stejnou cestou.
Znamenám se poníženě váš oddaný služebník a
správce domu Tonio.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) To jsou manýry! Číst cizí dopisy!

FLORINDO

(*k sobě*) Co tu píše? Co to čtu? Beatrice odjela z do-
mova? V mužských šatech? A za mnou? Opravdu
mě miluje! Kdyby Bůh dal a já ji našel tady v Be-
nátkách! (*k Truffaldinovi*) Běž, Truffaldinku, a dělej,
co můžeš, ať najdeš toho Amidora! Snaž se zjistit,
kdo je jeho pán - jestli je to muž nebo žena. Přeptej
se, kde bydlí, a toho Amidora mi zkus přivést. Dosta-
nete oba bohatě od cesty.

TRUFFALDINO

Jen mi už dejte ten dopis! Uvidím, co se dá dělat.

FLORINDO

Na! Spoléhám na tebe. Tuze mi na tom záleží.

TRUFFALDINO

To mu ho mám dát takhle otevřený?

FLORINDO

Řekni, že se stalo nedopatření... prostě omyl. Ne-
dělej mi s tím potíže!

TRUFFALDINO

A do Turina se už nepojede?

FLORINDO

Ne, teď hned se nepojede. Nezdružuj se a běž za Ami-
dorem! (*k sobě*) Beatrice v Benátkách a Frederico
taky! Jestli ji tu potká, bude zle. Musím ji najít, stůj
co stůj! (*odejde*)

Scéna 14

TRUFFALDINO, pak nosič s kufrem.

TRUFFALDINO

Docela mi káp do noty, že ještě nejedeme. Aspoň
uvidím, jak se mi to s tou dvojí službou vyvede.
Aspoň si vyzkouším, co ve mně je. Škoda, že musím
odnést druhému pánovi ten dopis takhle otevřený.
Zkusím to zas dát dohromady. (*po několika pokusech
složí jakž takž dopis*) Teď ještě zapečetit. Aspoň kdy-
bych věděl, jak se to dělá! Moje babička lepívala do-
pisy rozžvýkanou střídkou, pokud se pamatuju.
Zkusím, co to bude dělat. (*vytáhne z kapsy kus
chleba*) Věčná škoda toho chleba! Ale co člověk ne-
udělá pro dobrou věc. (*rozžvýká kus chleba na zalepení
dopisu, ale bezděčně jej spolkne*) Sakra! Už je v břiše.
Tak znova! (*stejně jako svrchu*) Marná sláva, příroda
se vzpírá. Tak ještě jednou! (*žvýká jako svrchu a zas
chce sousto spolknout; v poslední chvíli se zarazí a s vel-
kým úsilím si vyndá rozžvýkaný chleba z úst*) Tady to

máme a zalepíme dopis. (*zalepí jej chlebem*) Báječně to vyšlo. Jsem pašák, je to skoro lepší než to bylo. Počkat — dočista jsem zapomněl na toho nešťastníka nosiče. (*volá z a scény*) Pojď sem s tím kufrem, kamaráde!

1. NOSIČ

(*vejde s kufrem na zddech*) Tady jsem. Tak kam to mám odnést?

TRUFFALDINO

Sem do hospody. Přijdu hned za tebou.

1. NOSIČ

A kdo mi zaplatí?

Scéna 15

BEATRICE *vyjde z hospody. PŘEDEŠLÍ.*

BEATRICE

(*k Truffaldinovi*) To je můj kufr?

TRUFFALDINO

Váš, pane.

BEATRICE

(*k nosiči*) Odnes mi ho do pokoje!

1. NOSIČ

Kam do pokoje?

BEATRICE

Zeptej se podomka.

1. NOSIČ

Domluvili jsme se, že dostanu třicet krejcarů.

BEATRICE

Jdi, zaplatím ti až potom.

1. NOSIČ

Dobré účty dělají dobré přátele.

BEATRICE

Jdi a neobtěžuj!

1. NOSIČ

Se mi zdá, že bych měl s tím kufrem rovnou praštit!
(*zajde do hostince*)

TRUFFALDINO

Moc pěkná sorta lidí, tihle nosiči!

BEATRICE

Byls na poště?

TRUFFALDINO

Byl.

BEATRICE

Přišly mi nějaké dopisy?

TRUFFALDINO

Vaší sestře jeden.

BEATRICE

Dobře. Kde je?

TRUFFALDINO

Tady ho máte. (*dá jí dopis*)

BEATRICE

Ten dopis už někdo otevřel.

TRUFFALDINO

Otevřel? Ale jděte! Není možná...

BEATRICE

Otevřel a pak zase zalepil chlebem.

TRUFFALDINO

To teda vážně nevím, jak se to mohlo přinatrefit.

BEATRICE

Nevíš? Co? Ničemo, uličníku, kdo ten dopis četl? Ty to víš!

TRUFFALDINO

Tak já vám řeknu pravdu, pane, já se přiznám. Všichni jsme lidé chybující. Mně přišel na poštu taky dopis. Moc číst neumím a otevřel jsem nedopatřením váš dopis místo svého. Tak prosím za prominutí.

BEATRICE

Jestli to bylo jenom takhle, není na tom celkem nic zlého.

TRUFFALDINO

To se ví, že to bylo takhle!

BEATRICE

Tys ten dopis četl? Víš, co je v něm?

TRUFFALDINO

Ani slovo. Takovouhle ruku já nepřečtu.

BEATRICE

A nikdo jiný ho neviděl?

TRUFFALDINO

(k smrti udiven) Ó!

BEATRICE

Dej si pozor!

TRUFFALDINO

(jako svrchu) Á!

BEATRICE

(k sobě) Snad mě přece jen nepodvádí. *(potichu si čte dopis)*

TRUFFALDINO

(k sobě) A jsme zase v suchu.

BEATRICE

(k sobě) Chudák Tonino! Jak se o mne stará! *(k Truffaldinovi)* Poslyš, mám ještě nějaké řízení tady nablízku. Jdi zatím do hostince a vybal kufr, tady máš k němu klíček. A provětrej mi trochu šaty! Až se vrátím, půjdeme na oběd. *(k sobě)* Pan Agnivorla pořád nikde a já ty peníze už potřebuji! *(odejde)*

Scéna 16

TRUFFALDINO, pak PANTALONE.

TRUFFALDINO

Všecko šlo jak na drátku. Že se ale vyznám v tlače-

nici! Stoup jsem u sebe v ceně. Nejmní o šesták proti tomu, nač jsem se šacoval dřív.

PANTALONE

(*vejde*) Pojď sem, kamaráde! Je tvůj pán doma?

TRUFFALDINO

Není tu, pane. Odešel.

PANTALONE

Víš, kde je?

TRUFFALDINO

Nevím.

PANTALONE

A přijde domů k obědu?

TRUFFALDINO

Aspoň doufám!

PANTALONE

(*podává mu měšec*) Tu máš. Až se vrátí, dej mu ten měšec! Je v něm sto dukátů. Nemohu na tvého pána čekat, mám moc práce. Služebník. (*odejde*)

Scéna 17

TRUFFALDINO, pak FLORINDO.

TRUFFALDINO

Zaplat pámbu za tolary! Jen mi měl ještě říc, komu z těch svých dvou pánů to mám dát.

FLORINDO

(*vejde*) Tak co, potkals Amidora?

TRUFFALDINO

Nepotkal, pane, Amidora jsem nepotkal, ale za to jsem potkal někoho jiného a ten mi dal tenhle měšec a v něm sto dukátů.

FLORINDO

Sto dukátů? A nač?

TRUFFALDINO

Koukněte, pane, svěřte se mi upřímně: Nečekáte náhodou odněkud peníze?

FLORINDO

Čekám. Psal jsem o ně známému směnárníkovi.

TRUFFALDINO

Tak jsou ty žlutásky pro vás.

FLORINDO

Co říkal ten, co ti je dal?

TRUFFALDINO

Abych je dal svému pánovi.

FLORINDO

V tom případě patří bezpochyby mně. Jsem tvůj pán nebo nejsem? Tak proč nad tím uvažuješ?

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Když já jsem se ještě neoptal toho druhého.

FLORINDO

A nemáš potuchy, kdo to byl?

TRUFFALDINO

Ani zdání. Mám jen dojem, že jsem ten obličej už někde viděl. Ale ne a ne přijít na to kde.

FLORINDO

Určitě to byl můj směnárník.

TRUFFALDINO

To už asi byl. (*dá mu měšec*)

FLORINDO

A pamatuj na Amidora!

TRUFFALDINO

Po obědě ho najdu.

FLORINDO

Tak se pojd' podívat, čím nás tu uctíl! (*zajde do hostince*)

TRUFFALDINO

Taky že půjdu. Ještě štěstí, že jsem tentokrát nešláp vedle. Když odevzdat dukáty a na správnou adresu — tak teda odevzdat a dycinky na správnou adresu! (*zajde do hostince*)

Scéna 18

Pokoje v Pantalónově domě.

PANTALONE a KLÁRINKA, pak SMERALDINA.

PANTALONE

Už jsem řekl. Vezmeš si pana Frederica a hotovo! Dal jsem mu slovo a já nejsem žádný kluk!

KLÁRINKA

Já vím, tatínku, vy máte právo o mně rozhodovat. Ale tohle, když dovolíte, to je tyranie!

PANTALONE

Řekl jsem ti to hned tenkrát, když se o tebe pan Frederico v korespondenci začal zajímat. A tys ani necekla, že ho nechceš. Měla ses ozvat hned tenkrát, dnes už je na to pozdě!

KLÁRINKA

Musila jsem vás poslouchat a mít k vám úctu. Kdepak bych se byla směla ozvat!

PANTALONE

Tak se nechytej žádných novot a udělej to zase tak!

KLÁRINKA

Když já už, tatínku, nemůžu!

PANTALONE

Nemůžeš? A proč?

KLÁRINKA

Nevezmu si Frederica, kdyby byl jediný na světě!

PANTALONE

A co se ti na něm tak strašně nelíbí?

KLÁRINKA

Já ho prostě nenávidím!

PANTALONE

Mám ti ukázat, jak se to dělá, aby se ti líbil?

KLÁRINKA

Ráda bych věděla jak!

PANTALONE

Pustíš Silvínka z hlavy a uvidíš, jak se ti bude Frederico líbit.

KLÁRINKA

Na to mám Silvínka už moc ráda! A jak bych neměla, když jste nám sám dal požehnání.

PANTALONE

(k sobě) Když se to vezme s druhé strany, je mi zas holky líto... *(ke Klárince)* Marná sláva, musíme dělat z nouze ctnost.

KLÁRINKA

A co moje srdce? Já to nevydržím!

PANTALONE

Tak já ti pomůžu. Musíme dělat, že —

SMERALDINA

(vejde) Milostpane, přišel pan Frederico a chtěl by s vámi mluvit.

PANTALONE

Že prosím, ať jde dál.

KLÁRINKA

Bože, to je trápení! *(pláče)*

SMERALDINA

Copak vám schází, slečinko? Snad byste neplakala! To vám zas řeknu, že jste sama proti sobě. Copak

jste si nevšimla, jak to panu Rasponimu sluší? Potkat to štěstí mne, tak vám řeknu, já bych neplakala. Ani nápad! Smála bych se na celý svět! *(odejde)*

PANTALONE

No tak, no tak, utři si ty slzičky, ať nic nepozná!

KLÁRINKA

Stejně mi z toho pukne srdce!

Scéna 19

BEATRICE v mužských šatech a předešl.

BEATRICE

(vejde) Nejuctivější služebník, pane Pantalone.

PANTALONE

K vašim službám. Dostal jste těch sto dukátů?

BEATRICE

Já? Nedostal.

PANTALONE

Před chvílíčkou jsem je dal vašemu sluhovi. Říkal jste přece, že je na něho spolehnouti.

BEATRICE

Když je to tak, buďte bez obav. Ještě jsem se s ním nesetkal. Dá mi peníze, až se vrátím domů *(k Pantalonovi)* Co je slečně Klárince, že pláče?

PANTALONE

(*k Beatrici*) Musíte s ní mít trpělivost, pane Rasponi. Všechno zavinila jen ta zpráva, že jste umřel. Ale to nic, to se časem poddá.

BEATRICE

(*k Pantalonovi*) Udělejte mi něco k vůli, pane Agnivorla. Nechte mě s ní chvíli mezi čtyřma očima. Snad si ji přece získám do té míry, aby pro mě měla aspoň dobré slovo.

PANTALONE

(*k Beatrici*) Máte pravdu. (*k sobě*) Člověk zkouší všechno možné. (*ke Klárince*) Počkej tu na mne, dceruško, hned jsem zpátky. Dělej zatím chvíli panu ženichovi společnost. (*tiše*) A měj rozum! (*odejde*)

Scéna 20

BEATRICE a KLÁRINKA.

BEATRICE

Tak co, slečno Klárinko ...

KLÁRINKA

Jděte pryč a nebuďte dotěrný!

BEATRICE

Takhle odměřená jste k svému nastávajícímu?

KLÁRINKA

A kdyby mě nakrásně k té svatbě donutili: mou ruku dostanete, mé srdce nikdy!

BEATRICE

Vy se na mne zlobíte a já vás přece chci jen uklidnit.

KLÁRINKA

Vy mi budete vždycky jenom protivný!

BEATRICE

Kdybyste mě znala, mluvila byste jinak.

KLÁRINKA

Znám vás už až dost. Připravil jste mě o všechnen klid!

BEATRICE

Však já vím, čím vás potěšit.

KLÁRINKA

Vy nevíte vůbec nic! Mne potěší jen Silvínek a jinak nikdo!

BEATRICE

Takovou útěchu jako váš Silvínek vám ovšem já dát nemohu. Ale k vašemu štěstí přispět mohu.

KLÁRINKA

Nemyslete si, že do vás nevidím. Chcete mne jen potrápit, protože jsem vám řekla svoje rovnou a bez obalu!

BEATRICE

(*k sobě*) Chuděra děvče — je mi jí líto. Už se na to nemohu dívat. (*ke Klárince*) Raději se vám svěťím se svým tajemstvím, slečno Klárinko.

KLÁRINKA

Neslibuji vám, že si je nechám pro sebe. Raději se mi s ním nesvěřujte!

BEATRICE

Takhle mi berete každíčkou možnost, jak vám pomoci ke štěstí.

KLÁRINKA

Vy mi můžete pomoci leda do hrobu!

BEATRICE

Mýlíte se, drahoušku. Upřímně řečeno, ještě štěstí, že mě nechcete. Jinak byste mě totiž přivedla do hrozných rozpaků. Vy už jste se zadala někomu jinému — a moje srdce zrovna tak.

KLÁRINKA

Pomalu se mi začínáte líbit.

BEATRICE

Vždyť vám to povídám, že vím, čím vás potěšit.

KLÁRINKA

Mám strach, že si se mnou jen zahráváte.

BEATRICE

Nechtěla jste mi zaručit, že si necháte mé tajemství pro sebe. Slibte mi to teď a povím vám něco, co vás uklidní nadobro.

KLÁRINKA

Na mou duši — budu mlčet jako hrob!

BEATRICE

Nejsem Frederico Rasponi. Jsem Beatrice, jeho sestra.

KLÁRINKA

Co to povídáte? Vy jste žena?

BEATRICE

Jsem. A teď řekněte sama, jaký jsem já pro vás ženich!

KLÁRINKA

A co víte o panu bratrovi?

BEATRICE

Až příliš dobře, že zemřel na ránu kordem. A vinu dávají mému milenci, kterého hledám v tomhle přestrojení. Ale při všem, co má přátelství a láska svatého, nesmíte mě prozradit! Já vím, že je to ode mne neopatrnost, svěřovat se vám s takovým tajemstvím. Ale mám k tomu víc než dost důvodů. Především mi vás bylo líto. Za druhé doufám, že se mohu spolehnout na vaši mlčenlivost. A konečně mi váš Silvíněk vyhrožoval a já netoužím po tom, abyste ho na mne poštvala.

KLÁRINKA

A smím to říci Silvínkovi?

BEATRICE

Co vás napadá! To rozhodně nesmíte!

KLÁRINKA

Tak tedy ne.

BEATRICE

Chápejte, že se na vás spoléhám.

KLÁRINKA

Ještě jednou vám přísahám, že nic nepovím.

BEATRICE

Tak už se na mne nezlóbíte?

KLÁRINKA

Jsem vaše přítelkyně — a jestli se vám mohu něčím odvděčit, jen řekněte!

BEATRICE

I já vám slibuji přátelství — a navždy. Podejte mi ruku!

KLÁRINKA

Já nevím...

BEATRICE

Máte přece jen strach, že nejsem žena? Mohu vám to dokázat víc než jasně.

KLÁRINKA

Chápejte, že jsem z toho jako ve vidění —

BEATRICE

Já vím, vždyť tohle se hned tak nestává.

KLÁRINKA

Ani jednou za sto let!

BEATRICE

Nu, a teď půjdu. Podejme si ruce na dobré přátelství a na věrnost!

KLÁRINKA

(*podá jí ruku*) Tady ji máte. Věřím vám, že mě neklamete.

Scéna 21

PANTALONE a *předstě.*

PANTALONE

(*vejde*) Děti! To je radost! (*ke Klárince*) Tak vidíš, dcerunko, jak rychle jsi obrátila!

BEATRICE

Neříkal jsem vám, pane Agnivorla, že ji uklidním?

PANTALONE

Jedinečně! Svedl jste s ní za čtyři minuty více, než bych já dokázal za čtyři roky.

KLÁRINKA

(*ke sobě*) Teď se v tom teprv vůbec nevyznám!

PANTALONE

(*ke Klárince*) A teď honem svatbu!

KLÁRINKA

Tak pospíchat snad zas nemusíte, tatínku.

PANTALONE

Zrovna! Vy si tu za zavřenýma dveřma hezky podáte ručičky a já pak nemám pospíchat? I toto! Radši dřív, než bude pozdě. Zítra už musí být po všem!

BEATRICE

Pane Agnivorla, myslím, že musíme dát napřed do pořádku své záležitosti a projít knihy.

PANTALONE

Na všechno dojde. Účty nám nezaberou víc než dvě hodiny. Ráno si vyměníte prsteny.

KLÁRINKA

Ale tatínku . . .

PANTALONE

A teď se rovnou seberu a půjdu to říci Silvínkovi!

KLÁRINKA

Pro Boha, jen ho nedrážděte!

PANTALONE

A proč ne? Chceš si snad teď vzít hned dva najednou?

KLÁRINKA

To jsem neřekla. Ale —

PANTALONE

Ale, ale, pořád nějaké ale! To už je hotová věc. Služebník. *(chce odejít)*

BEATRICE

(k Pantalonovi) Poslyšte —

PANTALONE

Mé děti — žehnám vám! *(chce odejít)*

BEATRICE

(k Pantalonovi) Ale napřed —

PANTALONE

O tom se domluvíme večer. *(odejde)*

Scéna 22

BEATRICE A KLÁRINKA.

KLÁRINKA

Tak to vidíte, slečno Beatrice: Z deště pod okap!

BEATRICE

Jen mějte strpení! Ať se děje co chce — já si vás přece vzít nemohu!

KLÁRINKA

A jestli Silvínek uvěří, že jsem mu nevěrná?

BEATRICE

Dlouho to trvat stejně nebude.

KLÁRINKA

Kdybych mu mohla říci aspoň kousek pravdy . . .

BEATRICE

Slíbila jste mi to!

KLÁRINKA

Co mám tedy dělat?

BEATRICE

Vydržet taky něco.

KLÁRINKA

Tohle trápení už asi nevydržím!

BEATRICE

Trpělivost nese růže, láska jako růže není bez trní
a čím víc pro ni trápení, tím sladší láska. *(odejde)*

KLÁRINKA

Že by mi tohle trní vonělo, to tedy ne. Už je to tak
na tom světě, že si člověk pořád jen zoufá, chvílemi
doufá, moc často stejská a málokdy vejská.

O p o n a

DĚJSTVÍ DRUHÉ

Scéna I

Dvůr v Pantalonově domě.

SILVÍNEK A DOKTOR.

SILVÍNEK

Prosím vás, otče, nechte mě!

DOKTOR

Tady zůstaněš a odpovíš mi na to, nač se tě budu
ptát!

SILVÍNEK

Mě může čert vzít!

DOKTOR

Z jakého důvodu ses dostavil na dvůr pana Agni-
vorla?

SILVÍNEK

Buď dodrží slovo, nebo mi dá dostiučinění za nej-
těžší urážku!

DOKTOR

Takovou věc se nesluší vyřizovat tady, ve vlastním
domě pana Agnivorla. Jsi pitomec, protože se ne-
cháváš strhnout k nepředloženostem!

SILVÍNEK

Jak kdo ke mně, tak já k němu!

DOKTOR

To je sice pravda, ale proto se ještě nemusíš unáhlovat. Nech to na mně, Silvio, promluví si s ním napřed slovíčko. Možná, že se mi povede osvětit ho a že uzná, čím je nám povinen. Jdi někam stranou a počkej na mne. Tady na dvoře nebudem dělat výstupy. Počkám tu na pana Agnivorla sám!

SILVÍNEK

Ale já, otče —

DOKTOR

Ale já, synu, si přeji, abys mě poslouchal!

SILVÍNEK

Dobře. Já poslechnu. Já půjdu. Promluví si s ním. Já na vás počkám u Zbrojnice. A jestli si pan Pantalone nedá říc, vezmu si slovo zase já! (*odejde*)

Scéna 2

DOKTOR, pak PANTALONE.

DOKTOR

Chudák synáček, to je mi ho líto . . . Pan Agnivorla mu neměl tolik slibovat, dokud neměl ve věci smrti toho Turiňana jasno. Byl bych rád, kdyby se už zas uklidnil, nebo se v rozvášnění ještě přivede do neštěstí.

PANTALONE

(*vejde; k sobě*) Co dělá doktor u mne v domě?

DOKTOR

Služebník, pane Agnivorla.

PANTALONE

K službám, pane doktore. Zrovna jsem chtěl jít za vámi a za vašim synem.

DOKTOR

Tak? Výborně! Bezpochyby jste nás chtěl vyhledat, abyste nás ujistil, že si slečna Klárinka vezme Silvia.

PANTALONE

Spíš jsem vám šel říc . . . (*neví jak dál*)

DOKTOR

Ale, ale, není potřebí se tolik omlouvat. Plně chápu situaci, ve které jste se ocitl. Všechno odpuštěno, ovšem, jsme přece staří přátelé.

PANTALONE

Rozumějte, když uvážíte, že jsem dal panu Frede-ricovi slovo . . . (*neví jak dál*)

DOKTOR

Rozumím, překvapil jsem vás znenadání, neměl jste čas rozvážit si to a nepředložil jste si, jaká potupa by to bývala byla pro naši rodinu.

PANTALONE

O potupě tu snad nemůže být řeč, když je tu starší závazek . . .

DOKTOR

Já už vím, co chcete říci. Na první pohled se vám zdálo, že se zasnoubení s tím Turiňanem nedá zrušit, protože bylo uzavřeno formou písemné dohody. Avšak k této došlo pouze mezi ním a vámi, kdežto naše byla stvrzena i se strany slečny dcery.

PANTALONE

To je sice pravda, ale ...

DOKTOR

A jak víte, ve věcech práva manželského consensus et non concubitus facit virum.

PANTALONE

Já moc latinsky neumím, ale chci vám říci ...

DOKTOR

A na vlastním dítěti se nikdy nesmíme dopouštět útisku.

PANTALONE

Máte k tomu ještě něco?

DOKTOR

Pokud jde o mne, řekl jsem svoje.

PANTALONE

Už jste skončil?

DOKTOR

Domluvil jsem.

PANTALONE

Tak můžu už mluvit?

DOKTOR

Mluvte!

PANTALONE

Milý pane doktore, s celou touhle vaší učeností ...

DOKTOR

Ó, co se týče věna, v té věci se dohodneme. O něco více nebo méně — nejsem tak malicherný.

PANTALONE

Tak zase od začátku: Pustíte mě ke slovu?

DOKTOR

Mluvte!

PANTALONE

Povídám, že ta vaše učenost je moc krásná a moc hezká, ale v tomhle případě není nic platná.

DOKTOR

Vy byste nechal k té svatbě dojít?

PANTALONE

Jednou jsem dal slovo a slovo brát zpátky nejde. Dcera s tím souhlasí, tak co nám překáží? Šel jsem hned za vámi nebo za panem Silviem, abych vám řekl, jak se věci mají. Je mi moc líto, ale nemohu si pomoci.

DOKTOR

Vaši dceři se nedivím. Ale vám se divím, že jste se ke mně mohl zachovat tak bídně! Jestliže jste neměl jistotu o smrti pana Frederica, nebyl jste oprávněn

jednat s mým synem. Ale jestliže jste s ním jednou vstoupil v jednání, musíte slovo dodržet, ať už to stojí co chce! Zpráva o smrti pana Rasponiho ospravedlnila sdostatek vaše nové rozhodnutí dokonce i před ním samým. Nečinil vám za to žádných výtek a taktéž necítil nejmenší potřebu, aby na vás vymáhal dostiučinění. Řádná svatební smlouva, která byla dnešního jitra uzavřena za přítomnosti svědků mezi slečnou Klárinkou s jedné a mým synem s druhé strany, nemůže být zneplatněna pouhým slovem, které jste vy dal někomu jinému. Mohl bych z titulu nároků svého syna učinit neplatnou jakoukoliv pozdější smlouvu a přimětí vaši dceru, aby nastoupila plnění závazků plynoucích ze smlouvy nové. Avšak styděl bych se mít ve svém domě snachu, která zaslouží tak málo úcty, a dceru člověka, který nedrží slovo, jako vy! Pane Pantalone Agnivorla, uvědomte si, čeho jste se na mně dopustil! Uvědomte si, čeho jste se dopustil na rodině doktora Palmira Palmare! Přijde den, kdy mi za to zaplatíte! Ano, přijde den! Všeho do času! (*odejde*)

Scéna 3

PANTALONE, pak SILVÍNEK.

PANTALONE

Jdi si a počkej, až si pro tebe pošlu! Na to se ti vykašlu a pro strach z tebe mám taky uděláno! Jeden Rasponi mi stojí za víc než celá ta tvoje familie. Je-

diného dědice s takovým jménem každý den najdeš. Řek jsem a hotovo!

SILVÍNEK

(*vejde; k sobě*) Dobře mu to otec pověděl! A teď — zachraň se, kdo můžeš!

PANTALONE

(*všimne si ho*) Á, další splátka na to konto!

SILVÍNEK

(*k Pantalonovi, dopáleně*) Nejuctivější služebník, blahorodí!

PANTALONE

K službám, pane. (*k sobě*) Jen se z něho koufí!

SILVÍNEK

Otec mně naznačoval nějaké takové kdesi cosi. Mám to snad brát vážně?

PANTALONE

Když to řekl váš pan otec, bude to asi pravda.

SILVÍNEK

Tak svatba slečny Klárinky a pana Frederica je jistá věc?

PANTALONE

To, pane, je. Jistá a domluvená.

SILVÍNEK

Divím se, že si troufáte říkat mi to tak nepokrytě. Nestydo! Nevíte, že slovo dělá muže a nemáte v těle kouska cti!

PANTALONE

Co si to dovolujete, mladý muži? Takhle se mluví se starými lidmi v mém postavení?

SILVÍNEK

Nevím, co by mi mohlo zabránit, abych vás nerozšlápl jako ropuchu.

PANTALONE

Já nejsem žádná ropucha, mladíku! A vy mi nebudete dělat rámus v mém vlastním domě!

SILVÍNEK

Tak pojdte na ulici!

PANTALONE

Já se vám divím, pane!

SILVÍNEK

Pojďte, jestli vám zbyla ještě trocha cti!

PANTALONE

Zapomínáte, kdo jsem! To bych si vyprosil!

SILVÍNEK

Jste nestyda, zbabělec a nízký chlap!

PANTALONE

A vy drzý klacek!

SILVÍNEK

Přísámbůh —! (*sáhne po kordu*)

PANTALONE

Pomoc! (*sáhne po dýce za pasem*)

Scéna 4

BEATRICE s taseným kordem, PŘEDEŠLÍ.

BEATRICE

(*k Pantaloni, napřáhne meč proti Silvínkovi*) Tady jsem! Nebojte se, ubráním vás!

PANTALONE

(*k Beatrice*) Zetáčku, spoléhám se na vás!

SILVÍNEK

(*k Beatrice*) Zrovna s tebou jsem si chtěl vyrovnat účty!

BEATRICE

(*k sobě*) Teď jsem si to nadrobila!

SILVÍNEK

(*k Beatrice*) Do toho! Čekám!

PANTALONE

(*bázkově*) Zetáčku!

BEATRICE

Z takových situací jsem se vysekal už tolikrát, pane! Vy mi strach nenaženete! (*postaví se do střehu*)

PANTALONE

Pomoc! Copak tu není živé duše? (*utíká na ulici*)
(*Beatrice a Silvíněk šermují. Silvíněk upadne a upustí kord. Beatrice mu nasadí hrot kordu na prsa.*)

Scéna 5

KLÁRINKA a PŘEDEŠLÍ.

KLÁRINKA

Proboha, přestaňte!

BEATRICE

Jen kvůli vám, krásná Klárko, daruji Silviovi život.
A vy, prosím, na oplátku za mé milosrdenství, nezapomeňte, co jste mi odpřisáhla! (*odejde*)

Scéna 6

SILVÍNEK a KLÁRINKA.

KLÁRINKA

Silvíнку, drahoušku, nestalo se ti nic?

SILVÍNEK

Silvíнку! Věrolomnice proradná! Zhrzený milenec je drahoušek? Oklamáný snoubenec je drahoušek?

KLÁRINKA

Silvíнку! Nemáš mi co vyčítat. Miluji jen tebe, toužím jen po tobě a jsem ti věrná!

SILVÍNEK

Lhářko! Ty žes mi věrná? Věrnost říkáš tomu, když slíbíš věrnost tomu druhému?

KLÁRINKA

To jsem přece neudělala a taky nikdy neudělám!
Spíš umřu, než bych tě opustila!

SILVÍNEK

Sám jsem slyšel, že ses mu zapřisáhla!

KLÁRINKA

Ale ne, že si ho vezmu!

SILVÍNEK

Tak cos mu přísahala?

KLÁRINKA

Silvíнку, nezlob se, ale to nesmím říci.

SILVÍNEK

A proč ne?

KLÁRINKA

Protože jsem přísahala, že budu mlčet.

SILVÍNEK

Protože jsi vinna!

KLÁRINKA

Já jsem nevinná, Silvíнку!

SILVÍNEK

Nevinná nemá co zapírat!

KLÁRINKA

Provinila bych se právě, kdybych něco řekla!

SILVÍNEK

Komu ses zapřisáhla, že nic neřekneš?

KLÁRINKA

Fredericovi.

SILVÍNEK

A toho se tak horlivě držíš?

KLÁRINKA

Držím se toho, abych neporušila přísahu.

SILVÍNEK

A ještě ti mám věřit, že ho nemiluješ? Leda bych byl padlý na hlavu! Nevěřím ti, ani co by za nehet vlezlo, věrolomnice ukrutná! Nechci tě ani vidět!

KLÁRINKA

Kdybych tě nemilovala, nebyla bych ti běžela zachránit život!

SILVÍNEK

Nestojím ti o život, když za něj musím děkovat ničemnicí!

KLÁRINKA

Silvítku, vždyť tě miluji z celého srdce!

SILVÍNEK

A já tě nenávidím z celé duše!

KLÁRINKA

Jestli se neupokojíš, budu mít z toho smrt!

SILVÍNEK

Radši tě chci vidět v hrobě než v jeho náručí!

KLÁRINKA

Tak dobře, budeš mít, co chceš!

(sebere se země jeho kord)

SILVÍNEK

Jen tenhle kord může pomstít mé pohanění!

KLÁRINKA

Takovýhle jsi ty na svou Klárinku surovec?

SILVÍNEK

K tomus mě dohnala jen ty!

KLÁRINKA

Ty chceš opravdu mou smrt?

SILVÍNEK

Já nevím sám, co chci!

KLÁRINKA

Ať mě máš na svědomí! *(opře si brot kordu o prsa)*

Scéna 7

SMERALDINA a PŘEDEŠLÍ.

SMERALDINA

(vzběhne, sebere Klárince kord) Jezusmánekote, milost-slečno, copak vás to napadá? *(k Silvínkovi)* A vy, vy chlape neužilá, vy byste ji nechal? Máte vy vůbec srdce? Tak se na něho podívejte — pro tohohle chlapa by se měla ženská vraždit? Na to jste, milost-

slečinko, moc a moc dobrá! On vás nechce? Když vás nechce, tak vám za to sám taky nestojí. Ať táhne ke všem čertům, mordýř jeden, a vy pojdte se mnou, mužských všude dost! Do večera vám přivedu za jednoho deset! (*bodí kord Silvínkovi pod noby*)

SILVÍNEK

(*si jej zvedne*)

KLÁRINKA

(*pláče*) Nevděčníku! Ty bys mě klidně nechal umřít a ani nevzdechneš? Mne ta bolest stejně zabije! Umřu a budeš mít pokoj! Ono se časem pozná, že jsem nevinná, a ty budeš litovat, žeš mi nevěřil, a bude už pozdě, a pak budeš naříkat, jaké mě to potkalo neštěstí a jaký jsi ty surovec bez slitování! (*odejde*)

Scéna 8

SILVÍNEK a SMERALDINA.

SMERALDINA

Tohle mi vážně nejde na rozum. Vidíte, že se chce holka zavraždit a stojíte a troubíte na to jako boží dřevo!

SILVÍNEK

Huso! Ty myslíš, že by se byla vážně probodla?

SMERALDINA

To myslím! Kdybych byla včas nevyběhla, už by byla, chudák, v pánu.

SILVÍNEK

Držela kord takhle daleko od sebe! (*ukazuje*)

SMERALDINA

Co vás vede! Měla špičku už až tuhle a tuhle by byl do ní vjel!

SILVÍNEK

To si myslíte vy, ženská!

SMERALDINA

Leda, až budeme jako vy mužští! Každý cikán podle své planety hádá. O nás ženských říkáte, že zanášíme — ale než uhlídat mužského, to radši pytel blech! Na ženské nenecháte nit suchou, ale na vás mužské to padá. Na chudáka ženskou si každý troufne, ale mužskému projde všechno. A víte proč? Protože zákony si udělali mužští. Kdyby je dělaly ženské, vypadalo by to jinak! A co by na mne přišlo, dala bych každé takové lilii přišít na kalhoty pořádný kus roští a za chvíli by bylo každé město jeden prales! (*odejde*)

Scéna 9

SILVÍNEK sám.

SILVÍNEK

(*sám*) Klárinka je mi prostě nevěrná a vymlouvá se na přísahy, jen aby nemusila s pravdou ven. Je to zkrátka věrolomnice a sehrála mi tu komedii, že se

zabije, jen aby ze mne vymámila soucit. A i když mě v souboji s mým sokem zachránila jen náhoda — já to tak nenechám! Já se mu musím pomstít! Zabiji toho ničemu a Klárinka ať si s jeho hrobu sklídí plody své nevděčné lásky! (*odejde*)

Scéna 10

Síň v hostinci se dvěma dveřmi v pozadí a dvěma po stranách.

TRUFFALDINO, pak FLORINDO.

TRUFFALDINO

Mám já z pekla smůlu! Dva pány mám, ale k obědu nepřijde ani jeden. Dvě hodiny pryč — a ani noha! A pak mi je zaručeně čert přinese oba dva najednou. Dva najednou při obědě obskakovat nestačím a praskne to. Pst, pozor — tuhle už se jeden nese! Tak mi to snad projde.

FLORINDO

(*vejde*) Tak co, už jsi sehnal toho Amidora?

TRUFFALDINO

Cožpak jsem vám, pane, neřikal, že za ním půjdu až po obědě?

FLORINDO

Už mi pomalu dochází trpělivost!

TRUFFALDINO

Tak proč jste nepřišel dřív k obědu?

FLORINDO

(*k sobě*) Cožpak tomu nepřijdu na kloub, jestli tu Beatrice opravdu je?

TRUFFALDINO

Řek jste mi, že půjdeme na oběd, a potom jste se zase ztratil z parády. A teď to bude všechno nechci říct na co!

FLORINDO

Nemám teď chuť k jídlu! (*k sobě*) Podívám se na poštu radši sám. Snad se tam něco dovím.

TRUFFALDINO

Víte, pane, že se tady u nás musí jíst? Když tu člověk nic nejí, může mít z toho taky smrt.

FLORINDO

Musím si vyřídit nutnou záležitost. Snad to ještě stačím zpátky na oběd. A když ne, počkám až na večeři. Jestli máš hlad, naobědvej se sám.

TRUFFALDINO

O nic jiného taky nejde. Když je to takhle, dělejte si, co se vám zlíbí — od toho jste pán.

FLORINDO

(*vyndá měšec s dukáty*) Ty dukáty mi překážejí. Věčně se s nimi vláčet a opatrovat je! Odnes mi je do kufru! Tady máš klíč. (*dá mu měšec a klíč*)

TRUFFALDINO

K službám. Hned vám ten klíč zas vrátím.

FLORINDO

Ne, není zapotřebí, dáš mi ho až potom. Nechci se zdržovat. Kdybych se nevrátil k obědu, přijď za mnou na náměstí. Budu tam čekat jako na trní, dokud mi neseženeš Amidora. *(odejde)*

Scéna II

TRUFFALDINO, pak BEATRICE s listem papíru v ruce.

TRUFFALDINO

Ještě dobře, že řek, abych si dal oběd. Aspoň v tom že se shodnem. Když nechceš ty, nech být, aspoň ne-
ubyde! Ale mne na půst neužije. Uložíme ty dukáty a potom honem —

BEATRICE

(vejde) Hej, Truffaldino!

TRUFFALDINO

(k sobě) A sakra!

BEATRICE

Pan Pantalone Agnivorla ti dal měsíc se sto dukáty, vid?

TRUFFALDINO

To mi dal, pane.

BEATRICE

Tak proč's mi ho neodevzdal?

TRUFFALDINO

On patří vám?

BEATRICE

Jestli mi patří? Co ti pan Agnivorla řekl, když ti jej dával?

TRUFFALDINO

Řek, abych ho dal pánovi.

BEATRICE

Tak vida. A kdopak je tvůj pán?

TRUFFALDINO

No, vy.

BEATRICE

Proč se tedy ptáš, jestli mi patří?

TRUFFALDINO

Tak. Jistota je jistota.

BEATRICE

Kde ho máš?

TRUFFALDINO

Tady. *(dá jí měsíc)*

BEATRICE

Dukáty jsou v pořádku?

TRUFFALDINO

Ani jsem se jich nedotk.

BEATRICE

(k sobě) Pak si je přepočítám.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Fuj, to jsem se říz! No, nic, už je to zase v suchu. Jen co tomu řekne ten druhý . . . A co by říkal? Patří ty dukáty jemu? Nepatří. Tak do toho nemá co mluvit!

BEATRICE

Hostinský je doma?

TRUFFALDINO

Je, pane.

BEATRICE

Vyřiď mu, že budu mít k obědu hosta. Ať ještě honem, honem uvaří něco navíc.

TRUFFALDINO

A co, pane, poroučíte? Kolik mis?

BEATRICE

Pan Pantalone Agnivorla si na velké podstrojování nepotrpí. Řekni, že pět, šest mis stačí. Ale ať si dá za to záležet!

TRUFFALDINO

Necháte to na mně?

BEATRICE

Vezmi si to na starost a ať se dáš vidět! Půjdu pro pana Agnivorla — je tu hned za rohem. A až se vrátím, ať už je všechno hotovo! (*chce odejít*)

TRUFFALDINO

Budete koukat, jak to spořádám!

BEATRICE

A tenhle papír ulož do kufru. A pozor na něj! Je to směnka na čtyři tisíce!

TRUFFALDINO

Žádný strach, jako oko v hlavě! Hned ho uložím.

BEATRICE

Dělej, ať je všechno v pořádku. (*k sobě*) Chudák starý Agnivorla je pro ty dukáty už polomrtvý strachy. Musím ho trochu povyrazit. (*odejde*)

Scéna 12

TRUFFALDINO, pak BRIGHELLA.

TRUFFALDINO

A teď se musím vytáhnout. To je prvně, co si ode mne pán dává obstarat oběd. Ať tedy vidí, že mám správné gusto! Uložíme ten kus papíru a pak . . . Ostatně to počká, uložím ho až potom. Jen neztrácej čas! (*za scénou*) Hej, hospodo! Do krámu! Zavolejte mi šenkýře, že si s ním přeju mluvit! — Při pánském obědě konec konců nezáleží ani tak na tom, kolik toho je, jako jak se to naservíruje. Správné uspořádání vydá víc než halda mis.

BRIGHELLA

(*vejde*) Copak je, Truffaldino? Co bys chtěl?

TRUFFALDINO

Pánovi přijde na oběd známý, tak potřebuje oběd

pro dva, ale šupito, šupito! Jste na to v kuchyni zařízeni?

BRIGHELLA

U mne je všeho dost a vždycky! Za půl hodiny vystrojím pánovi hostinu, co hrdlo ráčí.

TRUFFALDINO

No dobře. Co tam máte?

BRIGHELLA

Dvě osoby, to máme řekněme každému dva chody po čtyřech mísách. Bude to tak dobře?

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Říkal sic všeho všudy pět nebo šest mis, ale šest nebo osm, to už tak moc nedělá. (*k Brighellovi*) Jo, dobře. A co to bude?

BRIGHELLA

Jako první chod dáme polévku, smažený řízek, rybu a fricandeau.

TRUFFALDINO

Ty první tři znám. Ale co je to čtvrté za podnik?

BRIGHELLA

Francouzská mísa. Pikantní. Excellent!

TRUFFALDINO

Dejme tomu. Tak první chod by šel. A dál?

BRIGHELLA

Jako druhý chod dáme pečenku na rožni, salátek, paštičku a mísu puddingu.

TRUFFALDINO

Tam je zas nějaká záhada. S čím tu putynku?

BRIGHELLA

Řekl jsem puddingu. Anglická mísa. Very good!

TRUFFALDINO

Dobře, to mi stačí. A jak to naservírujeme na stůl?

BRIGHELLA

To je maličkost. Pošlu sem vrchního.

TRUFFALDINO

To není náhodou žádná maličkost, to je moje starost! Především záleží na tom, aby to na stole hezky vypadalo.

BRIGHELLA

(*ukazuje mu uspořádání*) Stačí dát na příklad takhle polévku, takhle řízek, takhle rybu a takhle fricandeau.

TRUFFALDINO

To se mi nelíbí. Do prostředka nedáme nic?

BRIGHELLA

To by musilo být pět mis.

TRUFFALDINO

Dobře, můžete jich dát pět.

BRIGHELLA

A doprostřed přijde omáčka k rybě.

TRUFFALDINO

Co vás vede! Vy tomu rozumíte jako koza petrželi. Omáčka doprostředka nepatří. Doprostředka patří polívka.

BRIGHELLA

Tak dej rybu na jeden roh a omáčku na druhý.

TRUFFALDINO

To by to mělo ránu! Vy šenkýři dovedete vařit, ale pustit vás k stolničení, to by člověk splakal! Já vám to ukážu. Dejme tomu, že tohleto je stůl. *(klekne na jedno koleno a ukazuje na podlahu)* Koukněte, jak se servíruje pět mis: Na příklad doprostředka polívka. *(utrhne ze směnky kus papíru a naznačí jím misu)* Na tenhle roh ryba. *(další kus směnky)* Na druhý roh smažený řízek. *(další kus směnky)* Semhle omáčka a semhle to fikando, co nevím, co to je. *(poslední kus směnky)* To mrkáte, co? Udělal jsem to dobře?

BRIGHELLA
Ujde to. Jenom omáčku máš moc daleko od ryby.

TRUFFALDINO

Uvidíme, co se dá pro ni udělat.

Scéna 13

BEATRICE, PANTALONE a PŘEDEŠLÍ.

BEATRICE

(vejde s Pantalonem; k Truffaldinovi) Co to tu tropíš na kolenou?

TRUFFALDINO

Učím ho, jak se servíruje.

BEATRICE

A co ty papíry?

TRUFFALDINO

(k sobě) Hrom do putynky! Ten jeho papír!

BEATRICE

Vždyť je to moje směnka!

TRUFFALDINO

Račte odpustit. To je maličkost, hned to zas —

BEATRICE

Uličníku! Takhle se staráš o mé věci? O tak důležité listiny? Zasloužil bys pořádně napráskat. Co tomu říkáte, pane Agnivorla? Viděl jste někdy většího pitomce?

PANTALONE

I dejte pokoj, vždyť je to k smíchu! Hůř by bylo kdyby se to nedalo spravit. Napíšu vám prostě novou a hotovo.

BEATRICE

(k Truffaldinovi) Co kdyby ta směnka byla ze zahraňácké, ty nigramoto?

TRUFFALDINO

To je všechno z toho, že Brighella nedovede inteligentně prostřít tabuli.

BRIGHELLA

Ničemu nerozumí a do všeho strká nos.

TRUFFALDINO

To zase pr! Já náhodou vím, co se —

BEATRICE

Prosím tě, jdi už!

TRUFFALDINO

Inteligentně servírovaný oběd má náhodou větší cenu, než —

BEATRICE

Povídám ti, abys už šel!

TRUFFALDINO

Nikdo není ve své vlasti prorokem. *(odejde)*

BRIGHELLA

Z toho chlapa nebudu moudrý nadosmrti. Chvilí vypadá jako mazaný všemi mastmi a chvilí jako když neumí pět počítat.

BEATRICE

Dělá ze sebe osla, uličník. *(k Brighellovi)* Doufám, že nás nenecháte čekat?

BRIGHELLA

Když si přejete pět mis jen na jediný chod, bude to chvíli trvat.

PANTALONE

Prosím vás, kolik chcete dělat chodů? Kolikpak chcete nosit mis? I dejte pokoj, dejte pokoj! Talíř rýžové polévky, něco k tomu a hotovo. Já si na žádné podstrojování nepotrpím.

BEATRICE

(k Brighellovi) Slyšel jste? Zařídte se podle toho.

BRIGHELLA

Jak račte poroučet. Ale kdyby mi panstvo řeklo, co by si tak asi přálo...

PANTALONE

Pro mne kdybyste tam měl měkkoučkou paštičku — jsem už přišpatnělý na zuby.

BEATRICE

Tak tedy dvě paštiky.

BRIGHELLA

Hned to bude, služebník. Udělejte si zatím pohodlí, hned vám pošlu jídlo na pokoj.

BEATRICE

A řekněte Truffaldinovi, ať nás přijde obsloužit.

BRIGHELLA

Hned vám ho pošlu. *(odejde)*

Scéna 14

BEATRICE, PANTALONE, pak ČÍŠNÍCI, pak
TRUFFALDINO.

BEATRICE

Opravdu vezmete za vděk takovým skromným obědem, pane Pantaloně?

PANTALONE

Ale, ale, děláte si se mnou zbytečnou starost, zetáčku! Já bych měl pozvat vás a teď vy zvete mne. Ale to víte — holku mám ještě doma, a než bude všechno odbyto, ani by se nehodilo, abyste byli pořád spolu. A řeknu vám, jsem moc rád, že jste mě pozval. Aspoň se trochu povyrazím! Ještě se celý klepu strachy. Nebýt vás, zetáčku, tak mě ten rabiát určitě probodl!

BEATRICE

Jsem rád, že jsem přišel včas.
(*číšníci nesou do Beatricina pokoje vše potřebné k prostření, sklenky, víno, chleba atd.*)

PANTALONE

V tomhle hostinci jde všechno jak na drátku.

BEATRICE

Brighella v tom umí chodit. V Turině sloužival u nějakého markýze di Tentononc — ještě dnes se tím chlubí.

PANTALONE

Pak tu máme ještě jeden takový hostinec, u Canalu Grande, zrovna naproti burse. Tam se jí taky moc dobře. Poseděl jsem si tam kolikrát s přáteli — všechno solidní firmy — a moc dobře nás tam uctili. Dodnes na to rád vzpomínám. Zvlášť to jejich burgundské mi pořád nejde z hlavy.

BEATRICE

Není nad takové posezení s dobrou společností.

PANTALONE

Kdybyste věděl, co to bylo za lidi! Jaké tam našel člověk prostředí! Ta úroveň! Ten rozhled! A ta srdečnost, když se vykládalo, kdo zas udělal kotrmelec! Ach, to byly časy! Sedm nebo osm solidních firem k pohledání.

(*číšníci vyjdou z pokoje a vracejí se do kuchyně*)

BEATRICE

Vy jste měl ovšem často to potěšení —

PANTALONE

Často. (*s povzdechem*) A doufám, že ho budu mít brzy zas.

TRUFFALDINO

(*vejde s polévkovou misou; k Beatrici*) Račte, prosím, ke stolu, hned budu servírovat menu.

BEATRICE

Jen syp napřed a postav to na stůl!

TRUFFALDINO

(*dělá okolky*) Až po vás, vašnosti, až po vás, prosím.

PANTALONE

(*k Beatrici*) Vy máte originál sluhu! Pojdme! (*jde do Beatricina pokoje*)

BEATRICE

(*k Truffaldinovi*) Radši mň špásů a víc dávat pozor! (*jde do pokoje*)

TRUFFALDINO

To je mi taky trachtace! Jeden chod a konec. Vyhodí krejcary oknem a nic pořádného za to. Kdo ví, jestli ta polívka je vůbec k jídlu. Pro jistotu to ochutnám. (*ochutnává polévku lžící, kterou vytáhne z kapsy*) Ještě že mám vždycky při sobě svou zbraň... Není nejhorší. Mohla by být ještě horší. (*jde do pokoje*)

Scéna 15

VRCHNÍ s mísou, pak TRUFFALDINO, pak FLORINDO,
pak BEATRICE a OSTATNÍ ČÍSŇÍCI.

VRCHNÍ

(*vyjde z kuchyně*) Kde vězíš, že nejdeš pro jídlo?

TRUFFALDINO

(*z pokoje*) Tady jsem, kamaráde. Co mi neseš?

VRCHNÍ

Tu máš maso. Musím ještě pro druhou mísu. (*odejde*)

TRUFFALDINO

To je skopová nebo telecí? Vypadá to na skopovou. Zkusíme kousek. (*ochutnává*) Skopová to není, telecí taky ne. Je to docela obstojná jehněčí. (*chce jít do Beatricina pokoje*)

FLORINDO

(*vejde*) Kam to lezeš?

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Pomoz pámbu!

FLORINDO

Kam neseš tu mísu?

TRUFFALDINO

Na stůl.

FLORINDO

Komu?

TRUFFALDINO

No vám přece.

FLORINDO

Proč mi prostíráš k obědu, když ještě nejsem doma?

TRUFFALDINO

Viděl jsem z okna, že jdete. (*k sobě*) Musím mu něco nakukat.

FLORINDO

A neseš mi maso dřív než polévku?

TRUFFALDINO

Jo, to vám, pane, musím říci: U nás v Benátkách se jí polívka až naposled.

FLORINDO

A já to chci obráceně. Přines mi napřed polévku a maso odnes zase do kuchyně!

TRUFFALDINO

Jak poroučíte, hned to bude.

FLORINDO

A dělej rychle! Chci si pak na chvíli lehnout.

TRUFFALDINO

Už běžím! *(dělá, jako když se vrací do kuchyně)*

FLORINDO

Cožpak se s Beatricí nesetkám jaktěživ? *(jde do druhého pokoje. Jak zajde, běží Truffaldino s mísou k Beatrici)*

VRCHNÍ

(přinese mísu) Truffaldino! To mám na tebe pořád čekat?

TRUFFALDINO

(vyjde od Beatrice) Tady jsem. Honem, běž prostřít do druhého pokoje, ten druhý host už přišel. Rychle polívku!

VRCHNÍ

Okamžik! *(odejde)*

TRUFFALDINO

(vzal od něho mísu) Co to v tom plave? Aha, to bude to fikando. *(ochutnává)* Chutná to docela dobře, na mou duši! *(odnese mísu do Beatricina pokoje a vrátí se. Číšníci jdou zatím prostřít do Florindova pokoje)* Na sál, mládenci! Plivnout si do dlaní a malá dává, ať něco uhradím! *(k sobě)* Juch, kdyby se mi tak poštěstilo obskakat u oběda oba dva pány najednou! To by bylo terno do lutrie! *(číšníci vyjdou z Florindova pokoje a jdou do kuchyně)* Kluci, hoďte sebou, polívku!

VRCHNÍ

Starej se tamhle o svůj stůl, my se o tenhle postaráme. *(odejde)*

TRUFFALDINO

A já se zrovna postarám o oba, jen když to půjde!

VRCHNÍ

(se vrátí s polévkou pro Florinda)

TRUFFALDINO

Dej to sem, já ji tam vezmu! Běž pro další chod pro tamhleten stůl! *(vytrhne vrchnímu polévku z rukou a běží s ní k Florindovi)*

VRCHNÍ

Ten má švába na mozku, že se hrne tam i tam. Když mu to dělá dobře —. Já o svůj tuzér nepřijdu.

TRUFFALDINO

(vyjde z Florindova pokoje)

BEATRICE

(volá ze svého pokoje) Truffaldino!

VRCHNÍ

(k Truffaldinovi) Obsluhuj si svého pána!

TRUFFALDINO

Tady jsem! *(jde k Beatrici)*

(číšníci přinesou maso pro Florinda)

VRCHNÍ

(k číšníkovi) Ukaž! *(vezme od něho mísu, číšníci odejdou)*

TRUFFALDINO

(vyjde z Beatricina pokoje se špinavými talíři)

FLORINDO

(křikne ze svého pokoje) Truffaldino!

TRUFFALDINO

(chce sebrat vrchnímu mísu) Ukaž!

VRCHNÍ

Tohle mu odnesu já!

TRUFFALDINO

Slyšel jsi, že volá mne! *(vytrhne mu mísu z rukou a běží k Florindovi)*

VRCHNÍ

To je k zbláznění! Musí být všude na kvedlačku! *(číšníci přinesou mísu s paštikou, odevzdají ji vrchnímu a odejdou)* Já bych to odnes na pokoj, ale kdopak by se s tím chlapem hádal!

TRUFFALDINO

(vyjde z Florindova pokoje se špinavými talíři)

VRCHNÍ

Pojď sem, ty přetrháš! Odnes tu paštiku svému pánovi!

TRUFFALDINO

Paštiku? *(vezme si mísu)*

VRCHNÍ

Bodejt, přece si ji poručil. *(odejde)*

TRUFFALDINO

To je od něho hezké! A kam ji mám odnést? Hrom do toho, který můj pán si ji poručil? V kuchyni se na to radši ptát nebudu, abych se neříz. Jestli se přehmátnu a odnesu ji tomu, co si ji nedal, prožene mě ten druhý a už jsem v tom. Teď, babo, rad...! To bych nesměl být já! Takhle to uděláme: Rozdělíme paštiku na dva talíře, každému dáme půlku, aby se nepoprali, a on už se ten pravý přihlásí. *(vezme talíř, rozpůlí paštiku a půl přendá na čistý talíř)* Čtyři kousky a čtyři kousky. A jedna porcička nám přebývá. Kam s ní? Sním ji sám, abych nikoho neošidil. *(sní ji)* Teď je to v pořádku, nemají si co vyčítat. A odnesu to napřed semhle. *(položí jeden talíř na zem s druhým jde k Beatrici)*

VRCHNÍ

(přinese pudding, volá) Truffaldino!

TRUFFALDINO

(vyjde z Beatricina pokoje) Tady!

VRCHNÍ

Odnes ten pudding —

TRUFFALDINO

Počkej, hned jsem zpátky. *(vezme druhou paštiku a jde s ní k Florindovi)*

VRCHNÍ

Co jančíš? Paštika patří semhle —!

TRUFFALDINO

To je docela v pořádku, to taky vím a taky jsem ji tam odnes. A můj pán poslal tyhle čtyři kousky to-muhle cizinci. (*zajde k Florindovi*)

VRCHNÍ

Tak oni se znají a jsou to přátelé? To nemohli oběd-vat rovnou spolu?

TRUFFALDINO

(*vrátí se od Florinda*) Tak copak je to?

VRCHNÍ

Anglický pudding.

TRUFFALDINO

A kdo si ho poručil?

VRCHNÍ

Tvůj pán. (*odejde*)

TRUFFALDINO

Set sakra, co to je ten putynk? Voní to jedna radost a vypadá to jako sulc. A sulc, to je moje! Přesvědčí-me se. (*vytáhne z kapsy lžici, jí*) Sulc to není, ale da-leko to do něho nemá. (*jí*) A vlastně je to ještě lepší než sulc. (*jí*)

BEATRICE

(*volá z pokoje*) Truffaldino!

TRUFFALDINO

(*plnými ústy*) Už běžím!

FLORINDO

(*volá z pokoje*) Truffaldino!

TRUFFALDINO

(*plnými ústy*) Už běžím. (*jí dál*) Pošušňáníčko, něco ef ef! Ještě jednu do huby a jde se. (*jí*)

BEATRICE

(*vyjde ze svého pokoje, vidí, jak se Truffaldino cpe a dá mu pohlavek*) Tak dočkám se tě? (*vrátí se do pokoje*)

TRUFFALDINO

(*položí mísu na zem a jde za ní*)

FLORINDO

(*vyjde ze svého pokoje*) Truffaldino! (*volá*) U všech čertů, kde vězíš?

TRUFFALDINO

(*vyjde z Beatricina pokoje*) Tady jsem.

FLORINDO

Kudy běháš? Kams mi zmizel?

TRUFFALDINO

Šel jsem se podívat, co přijde dál.

FLORINDO

Bude ještě něco?

TRUFFALDINO

Přeptám se v kuchyni.

FLORINDO

Tak dělej, chci si pak lehnout. (*jde do svého pokoje*)

TRUFFALDINO

Už běžím. (*vola*) Vrchní! Co přijde ještě? (*k sobě*)
A ten putýnek si hezky schovám pro sebe. (*schová*
jej)

VRCHNÍ

(*přinese mísu*) Na — pečeně na rožni.

TRUFFALDINO

(*vezme ji*) A ovoce! Honem!

VRCHNÍ

Jen se nepřeraž! Hned to bude. (*odejde*)

TRUFFALDINO

Pečení odnesem semhle. (*jde k Florindovi*)

VRCHNÍ

Tady je ovoce. Tak kam s ním?

TRUFFALDINO

(*z Florindova pokoje*) Už běžím!

VRCHNÍ

(*dá mu je*) Tu máš! Ještě něco?

TRUFFALDINO

Počkej! (*odnese zákusek k Beatrici*)

VRCHNÍ

Šup sem, šup tam, jen se mu za patama práší!

TRUFFALDINO

(*vrátí se*) Hotovo, nikdo už nic nechce.

VRCHNÍ

To jsem rád.

TRUFFALDINO

A já jsem vosk? Prostřít!

VRCHNÍ

Hned to bude! (*odejde*)

TRUFFALDINO

A teď můj putynk! Zaplať pámbu, nic se nestalo,
všichni jsou spokojeni, nikdo už nic nechce a každý
si přišel na své. Obsloužil jsem osobně dvojí panstvo
a jeden neví o druhém ani ň! Pašák, Truffaldino!
Když jsi jim sloužil za dva, sám si teď posloužíš za
čtyři! (*odejde*)

Scéna 16

Ulice s výhledem na hostinec.

SMERALDINA, pak VRCHNÍ z hostince.

SMERALDINA

(*vejde*) Tak vida, jak mi naše slečinka věří! Pošle mě
s psaníčkem do hospody, takovou mladou. Ach,
Bože, božínku, sloužit zamilované slečince, to je na-
dělení! Ta dělá dílo, ta naše slečna! Na mou duši,
mně to nejde na rozum, zamilovala se do toho Sil-
vínka, že si ze samé lásky chtěla sáhnout na život a
teď posílá psaníčka tomu druhému! Možná, že chce
mít jednoho na zimu a druhého na léto. I, co je mi
po tom!... Ale dovnitř do hospody nepolezu.
Křiknu a on se někdo ozve... Hej, je tam někdo?

VRCHNÍ

(vyjde) Co chceš, děvče?

SMERALDINA

(k sobě) Já se najednou nějak stydím. *(k vrchnímu)* Poslechněte, bydlí v téhle hospodě nějaký pan Frederico Rasponi?

VRCHNÍ

To bydlí. Právě před chvílíčkou vstal od oběda.

SMERALDINA

Mám s ním něco vyřídít.

VRCHNÍ

Nějaké řízení s ním máš? Tak jdi dovnitř.

SMERALDINA

Co si to o mně myslíte? Jsem služebná jeho nevěsty.

VRCHNÍ

Dobře, tak jdi!

SMERALDINA

Kdepak, k pánovi na pokoj já nepůjdu!

VRCHNÍ

Snad nechceš, abych ti ho zavolal na ulici? To přece taky nejde. Nota bene, když je u něho pan Pantalone Agnivorla!

SMERALDINA

Náš pán? Tím hůř! To tam teprv nepůjdu!

VRCHNÍ

Jestli chceš, pošlu ti dolů jeho sluhu.

SMERALDINA

To je ten kluk jak cumel?

VRCHNÍ

Bodejť, zrovna ten!

SMERALDINA

Jezuskote, pošlete mi ho!

VRCHNÍ

(k sobě) Heleme se! Ten kluk jak cumel ti, holka, nějak leží v hlavě! Jít dovnitř, to se stydiš, ale cumlat se s ním na veřejné ulici, to nic! *(odejde)*

Scéna 17

SMERALDINA, pak TRUFFALDINO.

SMERALDINA

Co jen řeknu pánovi, jestli mě tu najde? Budu dělat jako když ho hledám, to mi bude věřit. O výmluvu u mne není zle.

TRUFFALDINO

(vyjde, v ruce opletenou láhev, sklenku a ubrousek) Kdo se tu po mně ptá?

SMERALDINA

To jsem já, pane. Nezlobte se, že vás obtěžuju.

TRUFFALDINO

To nic. Jsem vám k službám.

SMERALDINA

Snad jsem vás nevyrušila od oběda?

TRUFFALDINO

Obědval jsem, obědval, ale to nevadí. Já to pak doženu.

SMERALDINA

To mě mrzí.

TRUFFALDINO

Abyste věděla, mne vůbec ne. Nacpal jsem si nácka, že sotva dechu popadám a takové hezounké oči — to je to nejlepší pro vytrávení.

SMERALDINA

(*k sobě*) Ten je galantní!

TRUFFALDINO

Jen si uklidím tu butylku a hned jsem vám k dispozici, miláčku.

SMERALDINA

(*k sobě*) On mi řek miláčku! (*k Truffaldinovi*) Naše slečna posílá panu Rasponimu tohle psaníčko. Já ale nechci dovnitř do hospody. Byla bych vám moc vděčná, kdybyste se tak obtěžoval a vyřídil to za mne, když jste jeho sluha.

TRUFFALDINO

Ale s radostí, už běžím. Ale napřed vám musím taky něco vyřídít.

SMERALDINA

A od koho?

TRUFFALDINO

Od jednoho chlapíka k pohledání. Řekněte, znáte přece jistého Truffaldina Gdebizzopopada z Nema-gnizzy?

SMERALDINA

Mám dojem, že jsem to jméno už někde slyšela, ale ne a ne si vzpomenout. (*k sobě*) To myslí určitě sebe!

TRUFFALDINO

Báječný člověk! Pořízek, pohledný mužský, má za ušima a mluví, jako když farář káže. A ten společenský švih!

SMERALDINA

Tak toho určitě neznám.

TRUFFALDINO

Ale on vás zná a je do vás celý pryč.

SMERALDINA

Vy si ze mne děláte legraci, vidíte!

TRUFFALDINO

Bůh uchovej! Kdyby směl doufat, že jeho city budou opětovány, dal by se poznat.

SMERALDINA

Já vám, pane, řeknu: Kdybych ho potkala a líbil by se mi, tak to by určitě směl doufat.

TRUFFALDINO

Mám vám ho ukázat?

SMERALDINA

To bych moc ráda!

TRUFFALDINO

Hned tu bude. (*zajde do hostince*)

SMERALDINA

Tak on to není on!

TRUFFALDINO

(*vyjde z hostince, skládá Smeraldině přehnané poklony, pak vzdychne a zajde zas do hostince*)

SMERALDINA

To jsem blázen!

TRUFFALDINO

(*vrátí se*) Viděla jste?

SMERALDINA

Koho?

TRUFFALDINO

Toho, co je do vás celý pryč.

SMERALDINA

Viděla jsem tu jenom vás.

TRUFFALDINO

(*vzdychne*) No!

SMERALDINA

Tak vy jste ten, co by mě chtěl?

TRUFFALDINO

(*vzdychne*) Ano. Jsem. Já jsem ten dotyčný.

SMERALDINA

Jejda, tak proč jste to neřek hned?

TRUFFALDINO

Když já jsem částečně takový stydlavý.

SMERALDINA

(*k sobě*) Do toho by se přece zamiloval i kus dřeva!

TRUFFALDINO

A co mi na to řeknete?

SMERALDINA

No, já řeknu —

TRUFFALDINO

Tak jen s tím ven!

SMERALDINA

Když já jsem taky částečně stydlavá.

TRUFFALDINO

No nazdar, jestli si plácnem, tak to bude stydlavé manželství!

SMERALDINA

Abych řekla pravdu, docela se mi líbíste.

TRUFFALDINO

Jste ještě volná?

SMERALDINA

Ale o tom přece nemůže být řeč!

TRUFFALDINO

Tak to znamená, že ne?

SMERALDINA

Kdepak! To znamená, že jsem!

TRUFFALDINO

Já jsem taky ještě volný.

SMERALDINA

Já jsem se náhodou mohla vdát už stokrát, ale ani jeden se mi ještě dost nezamlouval.

TRUFFALDINO

Tak si můžu dělat naděje?

SMERALDINA

Abych vám řekla, vy máte do sebe něco takového . . .
A nic! Dál už neřeknu ani slovo!

TRUFFALDINO

A jak to teda musí člověk udělat, když si vás chce vzít?

SMERALDINA

Otce už nemám a matku taky ne. Tak to by člověk musel říci našemu pánovi nebo naší slečně.

TRUFFALDINO

No dobře, a když řeknu, tak co oni?

SMERALDINA

Řeknou, že když budu spokojená já —

TRUFFALDINO

A co řeknete teda vy?

SMERALDINA

Řeknu, že bych byla spokojená, kdybyste byl spokojený vy . . .

TRUFFALDINO

No tak, vždyť o nic nejde. Budeme všichni spokojení, dej sem dopis a až se vrátím s odpovědí, tak to dokončíme.

SMERALDINA

Tady je. (*podá mu dopis*)

TRUFFALDINO

Víš, co je v něm?

SMERALDINA

Právě, že nevím. Ale moc ráda bych to věděla.

TRUFFALDINO

Ještě aby to byla nějaká nepříjemnost — a já za něj pak dostanu přes hubu.

SMERALDINA

Kdopak to ví? Milostné psaníčko to asi sotva bude.

TRUFFALDINO

Abych nepřišel zbytečně k úrazu. Když nevím, co v něm je, tak tam s ním nepůjdu.

SMERALDINA

Což o to, otevřít by to šlo — ale jak to pak zase zavřít?

TRUFFALDINO

To už nech na mně. Zalepovat otevřené dopisy, to je moje. A nikdo nepozná ani tohle — !

SMERALDINA

Tak ho otevřem!

TRUFFALDINO
Umíš číst?

SMERALDINA
Trošku. Ale ty umíš dobře, vid'?

TRUFFALDINO
Taky trošku.

SMERALDINA
Tak se na to podíváme.

TRUFFALDINO
Otevírat se musí opatrně — (*utrhne kus dopisu*)

SMERALDINA
Podívej, cos to provedl

TRUFFALDINO
Maličkost — to se zase spraví. Já mám na to patent.
Tak koukni, už je otevřený.

SMERALDINA
Tak čti!

TRUFFALDINO
Přečti to radši ty. Ty znáš ruku své slečny líp než já.

SMERALDINA
(*prohlíží si dopis*) Abych řekla pravdu, nepřečtu z to-
ho ani bé.

TRUFFALDINO
To je náhodička. Já taky ne.

SMERALDINA
Tak nač jsme ho otvírali?

TRUFFALDINO
(*vezme si dopis*) Počkej, zkusíme to. Sem tam nějaké
písmenko rozluštím.

SMERALDINA
Copak pár písmen já znám taky.

TRUFFALDINO
Tak to snad společně dáme dohromady. Tohle je M,
vid'?

SMERALDINA
Co tě vedel! To je P.

TRUFFALDINO
Mezi M a P není konečně tak velký rozdíl.

SMERALDINA
Pi...l...l...ov...a...ná — pilovaná — Počkej
... dej pokoj! Ono to bude přece jenom M. Milo-
vaná —

TRUFFALDINO
Mužskému přece nebude psát milovaná. Mužskému
bude psát milovaný.

SMERALDINA
Milovaná!

TRUFFALDINO
Milovaný!

SMERALDINA
Má to přece na konci takový ocásek.

TRUFFALDINO
A právě proto je to milovaný.

Scéna 18

BEATRICE a PANTALONE vyjdou z hostince. PŘEDEŠLÍ.

PANTALONE

(k Smeraldině) Co tady děláš?

SMERALDINA

(vyplašeně) Já? Nic, milostpane. Šla jsem vás hledat.

PANTALONE

Co mi chceš?

SMERALDINA

(jako svrchu) Slečna vás shání.

BEATRICE

(k Truffaldinovi) Jakýpak to máš zase list?

TRUFFALDINO

(vyplašeně) Nic, prosím. Papírek, papíreček...

BEATRICE

Ukaž!

TRUFFALDINO

Když nedáte jináč — (dá jí dopis)

BEATRICE

Cože! Dopis pro mne! Uličníku! To mi budeš pořád otvírat dopisy?

TRUFFALDINO

O ničemž nic nevím, pane...

BEATRICE

Podívejte se, pane Agnivorla! Tady slečna Klárinka píše, jaké vyvádí Silvio z žárlivosti kousky — a ten šibeničník to otevřel!

PANTALONE

(k Smeraldině) A tys mu při tom pomáhala?

SMERALDINA

Já taky o ničemž nic nevím, pane —

BEATRICE

Tak kdo ten dopis otevřel?

TRUFFALDINO

Já ne.

SMERALDINA

A já taky ne.

PANTALONE

A kdo ho přinesl?

SMERALDINA

Truffaldino ho měl dát pánovi.

TRUFFALDINO

A Smeraldina ho dala Truffaldinovi.

SMERALDINA

(k sobě) Počkej, tohle ti nedaruji, žes to vyslepičil!

PANTALONE

Ty treperendo nectná, tak tys to spískala? Že ti jednu dám —!

SMERALDINA

Děkuju, jako by se stalo. K tomu na štěstí patří dva:
Jeden, kdo dává a druhý, kdo drží.

PANTALONE

Takhle ty se mnou mluvíš? (*rozčežene se na ni*)

SMERALDINA

Kam se na mne hrabete! To by vám musely líp sloužit nohy! (*uteče*)

PANTALONE

Ty hubo nevymáchaná! Však já ti ukážu, jak mi nohy slouží! (*odběhne za ní*)

Scéna 19

BEATRICE, TRUFFALDINO, pak FLORINDO z okna
hostince.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) A teď — spas se, kdo můžeš!

BEATRICE

(*prohlíží si lístek, k sobě*) Chuděra Klárinka! Je z toho svého žárlivého Silvínka celá zoufalá. Nezbyvá, než abych se dala poznat — jinak se utrápí.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Tak se mi zdá, že na mne zapomněl. To abych honem koukal prásknout do bot! (*nenápadně se plíží pryč*)

BEATRICE

(*k němu*) Kampak —?

TRUFFALDINO

Nikam.

BEATRICE

Proč jsi mi otevřel ten dopis?

TRUFFALDINO

Já nic, to Smeraldina, pane. Já o ničemž nic nevím.

BEATRICE

Jakápak Smeraldina? Tys to byl, šibeničníku! Už dvě psaní jsi mi otevřel jen za jediný den! Sem pojď!

TRUFFALDINO

No — přikryjmež to pláštěm zapomenutí.

BEATRICE

Povídám ti, pojď sem!

TRUFFALDINO

O to se přece nebudeme hádat —

BEATRICE

(*chytne Truffaldina a vyplácí ho holí, obrácena zády k hostinci*)

FLORINDO

(*objeví se v okně hostince*) Cože? Mého sluhu tlučte? (*jde rychle od okna*)

TRUFFALDINO

No tak dost, mějte přece rozum!

BEATRICE

Já ti dám, šibeničníku! Ať víš, zač je toho loket,
otevírat mi poštu! (*bodí bůl na zem a odejde*)

Scéna 20

TRUFFALDINO, pak FLORINDO z hostince.

TRUFFALDINO

(*jak Beatrice odešla*) Krucinál-fagotsetsakrafix, to jsou
moresy! Takhle se jedná s lidmi mého stavu? Takhle
výpraskat našince? To je neuvědomělost!

FLORINDO

(*vyjde z hostince, neviděn Truffaldinem*) Co to povídáš?

TRUFFALDINO

(*zjistí Florinda; k sobě*) Tu máš, čerte, kropáč! (*smě-
rem, kterým odešla Beatrice*) Sluhové cizích pánů se
takhle neřežou! To je pro mého pána zrovna taková
urážka, jako kdyby dostal ten výprask osobně!

FLORINDO

Správně — to je zrovna taková urážka, jako kdybych
ten výprask dostal já. Kdo ti to natloukl?

TRUFFALDINO

Já nevím, pane. Já ho neznám.

FLORINDO

Proč ti napráskal?

TRUFFALDINO

Protože — protože jsem mu nedopatřením pliv na
botu.

FLORINDO

A ty si necháš takhle napráskat? A nehneš ani
prstem, aby ses bránil? A vydáš svého pána takové
urážce? Připustíš, aby ho tak pohaněli? Pitomče!
Mezku! (*sebere bůl se země*) Když tedy máš tak rád
výprasky, tak já ti nasolím taky! (*napráská mu a pak
jde do hostince*)

TRUFFALDINO

Teď už můžu prohlásit na svou čest, že jsem opravdu
sluha dvou pánů: Od obou jsem dostal výplatu!
(*odejde do hostince*)

O p o n a

DĚJSTVÍ TŘETÍ

Scéna I

Síň v hostinci s několika dveřmi.

TRUFFALDINO sám, pak DVA ČÍŠNÍCI.

TRUFFALDINO

Nevídáno pro nějakou tu řádku! Našinec to setřepe jak houser děšť. Hlavně, že jsem se dobře najed a ve zdraví vytrávil. Večer to ještě vylepšíme a dáme si repete! Budu svým dvěma principálům sloužit do roztrhání těla — nebo aspoň do prvního. Tak — a co teď? Jeden pán šel někam do města a druhý chrápe. To se hodí — aspoň jim dám do pořádku kvadrobu. Vybalím to z kufrů a podívám se, co s tím. Klíče mám a tady je na to zrovna místo. Tak — kufry ven a hezky do toho. Jenomže — sám to neutáhnou. *(volá)* Mládenci! —

VRCHNÍ

(vejde s pikolíkem) Co chceš?

TRUFFALDINO

Potřebuju vynést kufry tady z pokojů, musím vybalit šaty.

VRCHNÍ

(k pikolíkovi) Jdi — pomoz mu s tím!

TRUFFALDINO

Pojď — a neboj se, práce šlechtí a něco z toho taky kápne. *(vejde s pikolíkem do Beatricina pokoje)*

VRCHNÍ

Na první pohled by člověk řek, že je to sluha k pohledání: Pohotový jak čamrda a oči všude. Ale nějaký škraloupek zaručeně taky má. Přece jsem taky sloužil a vím, jak se to dělá: Pro něčí krásné oči nikdo nehne ani prstem. Buď chce svého pána oškubat a nebo si ho chce otočit kolem prstu.

TRUFFALDINO

(nese s pikolíkem z Beatricina pokoje kufr) Stát! Postavíme ho tady na podlahu. *(složí kufr doprostřed síně)* A teď sem pro ten druhý. Ale po špičkách — pán spí! *(jde s pikolíkem do Florindova pokoje)*

VRCHNÍ

Buď je to učiněná perla — a nebo všivák, že mu není rovno. Obsluhovat takhle dva hosty najednou, to jsem ještě neviděl. Musím si na něho dát pozor, nebo bude tak dlouho dělat, že slouží dvěma pánům, až je jednoho krásného dne okrade oba dva.

TRUFFALDINO

(nese s pikolíkem druhý kufr z Florindova pokoje) A tenhle postavíme semhle. *(postaví jej vedle prvního kufru; k pikolíkovi)* Jestli chceš jít, tak syp, už tě nepotřebuju.

VRCHNÍ

(*k pikolíkovi*) Hybaj do kuchyně! (*pikolík odejde ; k Truffaldinovi*) Potřebuješ ještě něco?

TRUFFALDINO

Děkuju, jako by se stalo. A já sám, vždycky sám —

VRCHNÍ

(*k sobě*) Chci tě vidět, ty přetrhdílo! (*odejde*)

TRUFFALDINO

A teď to všechno spořádáme bez čumilů, v klidu, míru, tamhle nechal tesař díru. (*vytáhne z kapsy klíč*) Ke kterémupak kufru je tenhle klíč? Kouknem se. (*otevře kufr*) A šlo to na to tata! Pašák, Truffaldino! Další pán na holení! (*vytáhne druhý klíč a otevře druhý kufr*) A teď to máme všechno jako na dlani. Vezmem to jedním vrzem. (*vyndá z obou kufrů šaty a rozloží je po stolku. V obou kufrech je jeden černý kabát, v obou knihy, papíry atd.*) Napřed protřepat kapsy. Taky se stane, že v nich člověk najde kaštany v cukru, bonbony atp. (*prohledává Beatricin černý oblek, najde v kapse podobiznu*) Hele, obrázek. Fešák — sekne mu to! Co je to zač? Určitě ten obličej znám, ale ne a ne si vzpomenout, kdo to je. Trošku vypadá jako můj druhý pán. Ale ne, ten to nebude. Tohle není jeho kabát a jeho paruka taky ne.

Scéna 2

FLORINDO ve svém pokoji a TRUFFALDINO.

FLORINDO

(*volá z pokoje*) Truffaldino!

TRUFFALDINO

Tys mi tu scházel! On se probudil. Teď mi ho ještě čert přinese sem, on tu uvidí druhý kufr a začne se vyptávat... Honem, honem ho zavít — a prostě řeknu, že nevím čím je. (*ukládá zas věci*)

FLORINDO

(*z pokoje*) Truffaldino!

TRUFFALDINO

(*křikne*) K službám! (*balí*) Honem ty krámy sbalit! Zatr-! Teď nevím, kam tyhle šaty. A kde byly tyhle papíry.

FLORINDO

Tak půjdeš, nebo si pro tebe mám dojít?

TRUFFALDINO

(*křikne*) Už běžím! (*balí*) Rychle, než přijde! Až vypadne, dám to zas do pořádku. (*nabízí věci nazdařbůh do obou kufrů a zavře je*)

FLORINDO

(*vyjde v županu ze svého pokoje*) Co tady děláš, ke všem čertům?

TRUFFALDINO

Vždyt jste mi, pane, přece poručil, abych vám vykartáčoval šaty. Zrovna jsem se do toho chtěl dát.

FLORINDO

A či je ten druhý kufr?

TRUFFALDINO

Já nevím. Asi tam toho hosta.

FLORINDO

Podej mi černý kabát!

TRUFFALDINO

Prosím. *(otevře Florindův kufr a dá mu černý kabát)*

FLORINDO

(svlékne župan a vezme si kabát. Pak sáhne do kapsy a najde podobiznu. Udiveně se na ni dívá) Co je tohle?

TRUFFALDINO

(k sobě) Hrom do police! Přehmát jsem se a zastrčil to do těch druhých šatů. Potmě je každá kráva černá.

FLORINDO

(k sobě) Pane Bože — přece se nemýlím! To je má podobizna — podobizna, kterou jsem dal Beatrici. *(k Truffaldinovi)* Poslyš — kde se vzala z čista jasna tahle podobizna v mém kabátě?

TRUFFALDINO

(k sobě) A teď už vážně nevím, jak z toho. Honem výmluvu, ber kde ber!

FLORINDO

Mluv, kamaráde, povídám ti, odpověz mi! Jak se dostala tahle podobizna do mé kapsy?

TRUFFALDINO

Račte odpustit, pane, já jsem byl laskavě tak smělý. Ta podobizna patří mně. Já jsem si ji tam dovolil schovat, abych ji neztratil. Já už to víckrát neudělám.

FLORINDO

A kdes ji vzal?

TRUFFALDINO

Zdědil jsem ji po svém dřívějším pánovi.

FLORINDO

Zdědil?

TRUFFALDINO

Zdědil. Sloužil jsem dřív u jednoho pána a ten umřel. Zanechal mi spoustu krámů, ale už jsem je všechny prodal. Jen tenhle obrázek jsem si nechal.

FLORINDO

Proboha! Jak je to dlouho, co tvůj dřívější pán zemřel?

TRUFFALDINO

Právě týden, světlo věčné ať mu svítí! *(k sobě)* Bože, já plácám, co mi slina na jazyk přinese!

FLORINDO

A jak se ten tvůj pán jmenoval?

TRUFFALDINO

Nevím, on cestoval inkognito.

FLORINDO

Inkognito? Jak dlouho jsi mu sloužil?

TRUFFALDINO

Moc krátce. Sotva deset, dvanáct dní, dej mu pámbu věčnou slávu!

FLORINDO

(k sobě) Dobrotivé nebe! Čím dál, tím mám větší strach, že to byla Beatrice. Uprchla v mužských šatech a cestovala na zapřenou... Jestli má pravdu — to je strašné!

TRUFFALDINO

(k sobě) Bere! Bere! Jen když zabral! Ten bude mrkat, co se všechno doví!

FLORINDO

(s úzkostí) Řekni mi — byl ten tvůj pán mladý?

TRUFFALDINO

V rozpuku, pane. V květu mládí.

FLORINDO

Bezvousý?

TRUFFALDINO

Pusinku jak panenka.

FLORINDO

(vzdychne) To byla jistě ona!

TRUFFALDINO

(k sobě) To čubrníš, co? A je po výprasku!

FLORINDO

Víš, odkud pocházel tvůj zesnulý pán?

TRUFFALDINO

Věděl jsem, odkud posel, ale už si nevzpomínám.

FLORINDO

Byl z Turina?

TRUFFALDINO

Správně! Z Turina, buď mu země lehká!

FLORINDO

(k sobě) Každé slovo toho chlapa je rána do srdce!
(k Truffaldinovi) Při všem, co je ti svaté, řekni: Je opravdu mrtev ten tvůj mladý Turiňan?

TRUFFALDINO

Dočista mrtev. Amen.

FLORINDO

Proč tak náhle zemřel?

TRUFFALDINO

Zachvátila ho zákeřná choroba — a jel. *(k sobě)*
A kam se na mne hrabeš!

FLORINDO

A kde je pochován?

TRUFFALDINO

(k sobě) Zas musí člověku dělat potíže! *(k Florin-*

dovi) Vůbec není pochován, pane. Druhý sluha, jeho krajan, dostal povolení, aby ho uložil do truhly a odvez do vlasti.

FLORINDO

Nebyl to náhodou právě ten sluha, kterémus byl dnes ráno na poště pro ten dopis?

TRUFFALDINO

Ano, pane. Právě ten dotyčný Amidore.

FLORINDO

(k sobě) Teď už je marná všechna naděje! Beatrice je mrtva! Ubohá Beatrice! To trmácení a zármutek ji zabily. Běda — déle už nedokáží ovládat své city!
(odejde do svého pokoje)

Scéna 3

TRUFFALDINO, pak BEATRICE a PANTALONE.

TRUFFALDINO

Co mu to zas je? Tváří se najednou jak boží umučení, tečou mu slzy jako hrachy a je celý bez sebe. Aby se mi tak z těch mých plků pomát na rozumu! To bych nerad . . . Něco jsem si přece vymyslet musel, abych nepřišel k ourazu a zamáz ten malér s druhým kufrem. Ale to ten zatracený obrázek! Ten mu vlez do hlavy. Určitě toho člověka zná. Udělám asi nejlíp, když ty kufry odnesu honem na pokoj a ušetřím si další mrzutosti . . . A zrovna na potvoru mi teď musí

vlézt do rány můj druhý pán! Jeden skončí, druhý začne a pořád do kolečka, jako Pes jitřničku sežral!

BEATRICE

(vejde s Pantalonem) Dejte si říci, pane Agnivorla, tu poslední partii zrcadel a vosku jste nám účtovali dvakrát!

PANTALONE

To nic, to nic, účetní se asi spletli. Porovnáme s knihvedoucím znova účty, zrevidujeme to a hned uvidíme, jak se věci mají.

BEATRICE

Mám s sebou výpis z našich knih o některých dodávkách, můžeme to hned projít. Tím se věc možná vysvětlí na místě — ať už ve váš nebo v můj prospěch. Truffaldino!

TRUFFALDINO

Poroučíte, pane?

BEATRICE

Máš klíč od mého kufru?

TRUFFALDINO

Tady, pane.

BEATRICE

Proč jsi mi odnesl kufr sem do síně?

TRUFFALDINO

Čtěl jsem vám dát šaty trochu do pořádku.

BEATRICE

Už jsi s tím hotov?

TRUFFALDINO

Všechno hotovo.

BEATRICE

Otevři kufr a vyndej — Komu patří ten druhý kufr?

TRUFFALDINO

Tomu druhému pánovi, co dnes přijel.

BEATRICE

Vyndej mi z kufru moje papíry!

TRUFFALDINO

Hned to bude. (*hledá v kufru; k sobě*) Panenko skákává, jen aby tam byly!

PANTALONE

Já vám povídám, možná, že se tedy mí účetní spletli. Všichni jsme lidé chybující a zmýlená neplatí.

BEATRICE

A možná, že jste měl pravdu vy. Přesvědčíme se.

TRUFFALDINO

(*podává Beatrici svazek papírů*) Je to tohle?

BEATRICE

Je. (*rozpáže slohu papírů; k sobě*) Ne, to není to...
Či jsou to dopisy?

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Teď jsem to trefil!

BEATRICE

(*k sobě*) To jsou mé dopisy Florindovi! Pane Bože

— tyhle zápisky a účty jsou taky jeho! Všechno se se mnou točí, že už sama nevím, kde jsem — —

PANTALONE

Copak, copak, pane Frederico? Není vám dobře?

BEATRICE

To nic není. (*k Truffaldinovi*) Truffaldino, jak se dostaly do mého kufru tyhle listy?

TRUFFALDINO

Já nevím.

BEATRICE

Tak rychle — s pravdou ven!

TRUFFALDINO

Odpusťte, že jsem byl tak smělý a uložil si ty papíry k vám do kufru. To jsou moje papíry. Schoval jsem si je tam, abych je neztratil.

BEATRICE

Tak to jsou tvoje papíry? A tys je nepoznal a podals mi je místo mých?

TRUFFALDINO

(*k sobě*) A safra, ten má jemnější nos! (*k Beatrici*)
To máte tak! Já je nemám ještě moc dlouho a ještě je tak hned nepoznám.

BEATRICE

Jak jsi k nim přišel?

TRUFFALDINO

Sloužil jsem tady v Benátkách jednomu pánovi, on umřel a já jsem ty papíry po něm zdědil.

BEATRICE

Jak je to dlouho?

TRUFFALDINO

No kolik — deset, dvanáct dní.

BEATRICE

Jak to? Vždyť já jsem se s tebou setkal ve Veroně?

TRUFFALDINO

To je taky v pořádku. Zrovna jsem odešel z Benátek, protože mi umřel můj pán.

BEATRICE

(k sobě) Můj Bože! *(k Truffaldinovi)* Nejmenoval se tvůj pán Florindo?

TRUFFALDINO

Jmenoval, pane, Florindo.

BEATRICE

Aretusi?

TRUFFALDINO

Zrovna tak — Aretusi.

BEATRICE

A jistě je mrtev?

TRUFFALDINO

Na to můžete vzít jed.

BEATRICE

Nač umřel? Kde je jeho hrob?

TRUFFALDINO

Spad do Canalu Grande, utopil se a víckrát ho už nikdo neviděl.

BEATRICE

Já nešťastná! Florindo zemřel, zemřelo mé štěstí, zemřela jediná má naděje! Nač je mi teď ten planý život, když všechno, proč jsem žila, je to tam? Ach, marné sny! Naděje, které rozvály větry! Nešťastné tažení lásky! Odešla jsem z otčiny, opustila rodiče, oblékla mužský šat, vydala se všanc nebezpečí, dala v sázku život, to všechno pro Florinda — a můj Florindo je mrtev! Nešťastná Beatrice! Tak bratrova smrt byla málo, muselas ztratit ještě ženicha. Nebe tedy chtělo, aby po Fredericovi zemřel i Florindo! A já jsem příčina jejich smrti, já jsem vinna jejich záhubou! Proč se tedy nebe nepomstí na mně? Zbytečný pláč, marné nářky! Florindo je mrtev... Bolest mě zmáhá, slzy oslepují oči. Miláčku můj, nejdražší ženichu — půjdu za tebou! *(rozrušena odběhne do svého pokoje)*

PANTALONE

(v nejvyšším údivu poslouchal celou rozmluvu a pozoroval Beatricino zoufalství) Truffaldino —?

TRUFFALDINO

Pane Pantalone?

PANTALONE
Slečna!

TRUFFALDINO
Ženská!

PANTALONE
To je nadělení!

TRUFFALDINO
To je div!

PANTALONE
Já jsem z toho blázen!

TRUFFALDINO
Já jsem z toho paf!

PANTALONE
Tohle musím říci Klárince! (*odejde*)

TRUFFALDINO
Tak žádný sluha dvou pánů! Sluha jednoho pána a jedné paní! (*odejde*)

Scéna 4

Ulice s hostincem.

DOKTOR, pak PANTALONE a hostince.

DOKTOR
Ten zpropadený dědek Agnivorla mi nedá a nedá pokoj! Čím víc na to myslím, tím větší vztek mě popadá.

PANTALONE
(*vyjde. Přátelsky k němu*) Ale milý pane doktore Palmare! Nejuctivější služebník.

DOKTOR
Divím se, kde jste nabral tolik drzosti, že se vůbec ještě odvažujete oslovit mě!

PANTALONE
Mám pro vás novinku — Víte, že —

DOKTOR
Chcete mi říci, že už máte po svatbě? Starou belu mi na tom záležel!

PANTALONE
Ale kdepak, kdepak! Zatraceně, nechte mě přece mluvit!

DOKTOR
Tak mluvte, aby vás husa kopla!

PANTALONE
(*k sobě*) Na mou duši, že bych tomu doktůrkovi nejradši jednu vrazil! (*k doktorovi*) Moje dcera si může vzít vašeho pana syna, jestli chcete.

DOKTOR
Děkuji, děkuji, jen si nedělejte škodu! Můj syn do toho není tak žhavý. Dejte si ji tomu pánovi z Turina!

PANTALONE
Kdybyste věděl, kdo ten Turiňan je, tak byste tak nemluvil.

DOKTOR

Ať si je kdo chce! Vaše dcera už s ním zašla dosti daleko — a to zcela stačí!

PANTALONE

Ale vždyť to není pravda, vždyť je to —

DOKTOR

Další mě nezajímá.

PANTALONE

Jestli si to nenecháte vyložit, jste sám proti sobě.

DOKTOR

To se teprv uvidí, kdo splácě nad výdělkem!

PANTALONE

Má dcera je řádné děvče a —

DOKTOR

Čert vás vezmi!

PANTALONE

A vás jeho babička!

DOKTOR

Jste prostě senilní dědek, neдрžíte slovo a nemáte čest v těle! (*odejde*)

Scéna 5

PANTALONE, pak SILVÍNEK.

PANTALONE

Hrom tě zab! To je pavián v lidské podobě. Mohl

jsem mu říci, že je to ženská? Nemohl, protože člověka nepustí vůbec k slovu. A tadyhle jde ještě ten jeho klacek. Teď si se mnou vypláchne hubu ještě mladý!

SILVÍNEK

(*vejde, k sobě*) Pantalone — á vida! Konečně mu proženu kord tělem!

PANTALONE

Ale pane Silvínku, to je náhodička! Když dovolíte, mám pro vás báječnou novinku, jen když budete tak hodný a necháte mě mluvit a nebudete taky taková řehačka jako váš pan otec.

SILVÍNEK

Co mi vy máte co říci? Mluvte!

PANTALONE

Abyste věděl, z Klárinčiny svatby s panem Fredericem není nic.

SILVÍNEK

Je to pravda? Nedělejte si ze mne legraci!

PANTALONE

Na mou duši, pouhopouhá pravda! Jestli chcete, Klárinka na vás čeká, můžete si ji vzít od hodiny.

SILVÍNEK

Pane Bože. Vy jste mě zase vzkřísil k životu!

PANTALONE

(*k sobě*) Tak vida, vida — není to takový pitomec jako ten starý!

SILVÍNEK

Ale jak ji mohu teď zas přivínout na prsa, když se tak dlouho objímala s jiným?

PANTALONE

Zkrátka a dobře: Federico Rasponi je Beatrice, jeho sestra.

SILVÍNEK

Cože? Nerozumím vám.

PANTALONE

Tak abych vám to vysvětlil: Z té osoby, co jsme si o ní myslili, že je to Federico, se najednou vyklubala Beatrice.

SILVÍNEK

Převlečená za muže?

PANTALONE

Převlečená za muže.

SILVÍNEK

Teď už to chápu.

PANTALONE

To je dost!

SILVÍNEK

Prosím vás — a jak to? Vyložte mi to!

PANTALONE

Až doma, Klárinka ještě nic neví. Vysvětlím vám to oběma najednou.

SILVÍNEK

Hned jdu s vámi! A prosím tisíckrát za odpuštění, že jsem se unáhlil ve víru vášní —

PANTALONE

Ale nechte to, nechte na hlavě, to víte, vraťte se, vše odpuštěno. Pojďme, zetáčku, poď se mnou, synu! *(odejde)*

SILVÍNEK

Má někdo větší štěstí? Kdo na celém světě může být dneska spokojenější než já! *(za ním)*

Scéna 6

Síň v hostinci s různými dveřmi.

BEATRICE a FLORINDO vyjdou každý ze svého pokoje s dýkou v ruce a chtějí se probodnout. BEATRICE zadržuje BRIGHELLA, FLORINDA vrhne a zápasí spolu tak, že milenci nevidí jeden druhého.

BRIGHELLA

(drží Beatrici za ruku) Pustte to!

BEATRICE

(chce se vyprostit) Prosím vás, nechte mě!

VRCHNÍ

(drží Florinda) Co vás to napadá!

FLORINDO

(vytrhne se mu) Táhněte ke všem čertům!

BEATRICE

(vytrhne se Brighellovi) Mne už nezadrží nic na světě!
(oba se chtějí probodnout, v tom stojí jeden tváří v tvář druhému)

FLORINDO

Co to —?

BEATRICE

Florindo!

FLORINDO

Beatrice!

BEATRICE

Tys na živu?

FLORINDO

A ty taky?

BEATRICE

Bože, to je štěstí!

FLORINDO

Miláčku!

(oba zabodí dýky a padnou si do náručí)

BRIGHELLA

(k číšníkovi) Ježíšmarjá, dvojnásobná sebevražda
v lokále! Utři tu krev, jak to tu bude vypadat!
(odejde)

VRCHNÍ

(k sobě) Aspoň uklidím ty žabikuchy. A víckrát mi
na ně nesmí sáhnout! *(sebere dýky a odejde)*

Scéna 7

FLORINDO, BEATRICE, pak BRIGHELLA.

FLORINDO

Co tě dohnalo k takovému zoufalství?

BEATRICE

Dověděla jsem se, žeš zemřel.

FLORINDO

Prosím tě, kdo ti namluvil, že jsem zemřel?

BEATRICE

Můj sluha.

FLORINDO

A mě ten můj zase tvrdil, že jsi zahynula ty. Zmohla
mě právě taková bolest jako tebe a chtěl jsem si
sáhnout na život.

BEATRICE

To tyhle tvé papíry zavinily, že jsem mu uvěřila.

FLORINDO

Ty papíry byly v mém kufru. Jak se ti dostaly do
rukou? Už chápu — asi stejnou cestou, jakou přišla
má podobizna do kapsy mého kabátu. Tady ji máš.
Vzpomínáš si? Ten obraz jsem ti dal ještě v Turině.

BEATRICE

Boží vědí, co všechno natropili ti uličníci, naši slu-
hové! Za všechny náš zármutek a zoufalství mohou
jen oni!

FLORINDO

Ten můj mi napovídal o tobě tisíc a jednu pohádku.

BEATRICE

A ten můj o tobě jak by smet.

FLORINDO

Kam vůbec zmizeli?

BEATRICE

Ani se neukážou!

FLORINDO

Podáme si je a hned tomu přijdeme na kloub. *(volá)*
Hej, kde jste kdo? Nikdo tady?

BRIGHELLA

(vejde) Ráčíte poroučet?

FLORINDO

Kam se poděli naši sluhové?

BRIGHELLA

Nevím, pane. Podívám se.

FLORINDO

Podívejte se po nich a hned nám je sem pošlete!

BRIGHELLA

Já znám sám jenom jednoho, ale řeknu číšníkům —
určitě je znají oba. Ostatně, dovolte, abych vyjádřil
své potěšení, že jste skončili takovouhle sladkou
smrtí. A jestli se teď ještě chcete položit na prkno,
musíte jít o číslo dál — tady je moc velký provoz.
Služebník, vašnosti! *(odejde)*

Scéna 8

FLORINDO a BEATRICE.

FLORINDO

Tak ty taky bydlíš v tomhle hostinci?

BEATRICE

Teprv dnes od rána.

FLORINDO

A já zrovna tak. Že jsme se nesetkali dřív!

BEATRICE

Štěstěna nás asi napřed chtěla trošičku potrápít.

FLORINDO

A pověz — tvůj bratr je vskutku mrtev?

BEATRICE

Ty o tom ještě pochybuješ? Byl mrtev na místě.

FLORINDO

A přece mě ujišťovali, že je živ a zdrav a tady v Benátkách.

BEATRICE

To je omyl — pokládali za Frederica mne. Odjela
jsem z Turina v těchhle šatech pod jménem Frederico Rasponi, jen abych si tě —

FLORINDO

Já vím — jen aby sis mě našla, miláčku. Dověděl
jsem se to z dopisu, který ti psal tvůj správce domu
z Turina.

BEATRICE

Jak se ti dostal do rukou?

FLORINDO

Jakýsi sluha — asi ten tvůj — požádal mého sluha, aby mu jej vzal z pošty. Náhodou jsem jej viděl u svého sluhy. A nedalo mi to, abych jej neotevřel.

BEATRICE

Aby nebyl milenec zvědavostí celý bez sebe!

FLORINDO

Ale co tomu říkají v Turině, žeš odjela?

BEATRICE

Až se vrátím jako tvá nevěsta, bude všem řečem náraz konec.

FLORINDO

Mohu já se vrátit tak brzy domů, když mi přičítají vinu za Fredericovu smrt?

BEATRICE

Přivezu s sebou z Benátek dost velký kapitál, abych tě sprostila toho obvinění.

FLORINDO

A naši sluhové nejdou a nejdou...!

BEATRICE

Jsem zvědavá, co je vedlo k tomu, že nás tak potrápili!

FLORINDO

Jestli se chceme všechno dovědět, nesmíme na ně spustit zhurta. Musíme to z nich dostat po dobrém.

BEATRICE

To mi dá věru hodně přemáhání!

FLORINDO

(*vidí, že přichází Truffaldino*) Tady už máme jednoho.

BEATRICE

Lotrovina mu přímo kouká z očí.

FLORINDO

Taky se mi zdá.

Scéna 9

TRUFFALDINO, kterého přivádějí násilím BRIGHELLA
a VRCHNÍ. PŘEDEŠLÍ.

FLORINDO

Tak pojď, pojď a neboj se!

BEATRICE

Vždyť my ti hlavu neutrhнем!

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Celý pryč, to víme. Já vás, panstvo, znám!

BRIGHELLA

Tohohle jsme našli. A až nám padne do ruky ten druhý, tak ho hned přivedem.

FLORINDO

Potřebujem tu oba dva zároveň!

BRIGHELLA

(*k číšníkovi*) Znáš tu ještě někoho jiného?

VRCHNÍ

(*k Brighellovi*) Já? Neznám.

BRIGHELLA

(*k vrchnímu*) Přeptáme se po něm v kuchyni. Někdo ho přece musí znát! (*odejde*)

VRCHNÍ

Kdyby tu nějaký vůbec ještě byl, tak bych ho musel znát já první! (*odejde*)

FLORINDO

Tak pochlub se! Jak se dostala podobizna a papíry z kufru do kufru a proč jste se s tím druhým rošťákem smluvili, že nás doženete až k zoufalství?

TRUFFALDINO

(*dělá na všechny strany znamení, aby ho nechali mluvit; k oběma*) Moment! (*k Florindovi, kterého táhne od Beatrice*) Když dovolíte, na slovíčko mezi čtyřma očima... (*k Beatrici, aby ji dostal od Florinda*) Hned vám to všechno vyložím. (*k Florindovi*) Abyste tomu rozuměl, já jsem v tom dočista nevinně. Všechno má na svědomí Amidore, sluha tadyhleté dámy. (*opatrně ukazuje na Beatrici*) Pomíchal to všechno do hromady, dal věci z jednoho kufru do druhého a já jsem o tom neměl ani zdání. A pak mě, chudák, prosil, abych nic neříkal, aby ho jeho paní nevyhnala ze služby, a mně to mohlo srdce utrhnout, více, já bych se nechal pro kamaráda třeba rozkrájet, tak jsem si vymyslel to všechno okolo, abych to zase

spravil. V životě by mě bylo nenapadlo, že je to vaše podobizna a že si to vezmete tak k srdci, když vám řeknu, že ten dřívější majitel obrázku už umřel. Tak teď jsem vám vysypal, jak se věci mají, a na to můžete vzít jed, protože já jsem seriosní člověk a oddaný sluha, věrný až do hrobu tmavého!

BEATRICE

(*k sobě*) Ten zas nadělá tajností! To jsem zvědavá, s čím mi přijde!

FLORINDO

(*k Truffaldinovi*) Ten dopis ráno jsi tedy nesl z pošty sluhovi slečny Beatrice?

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) Právě tomu Amidorovi.

FLORINDO

(*k Truffaldinovi*) Tak pročs mi neřek rovnou, co v tom vězí, kdyžs viděl, jak mi na tom záleží?

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) On mě prosil, abych nikomu nic neříkal.

FLORINDO

(*k Truffaldinovi*) Kdo?

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) Amidore.

FLORINDO

(*k Truffaldinovi*) A proč jsi neposlechl svého pána?

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) Pro lásku k Amidorovi.

FLORINDO

Zasloužili byste pár pořádných pohlavků — ty a ten tvůj Amidor taky.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) To máte prašť jako uhoď: Amidor nebo já.

BEATRICE

Už jste skončili ten nekonečný výslech?

FLORINDO

Ten mi tu říká věci —!

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) Pro Boha, pane, jen mi neskoupejte chudáka Amidora! Když chcete, tak mě třeba zabte, jenom jeho mi nepřiveďte do neštěstí!

FLORINDO

(*k Truffaldinovi*) Záleží ti tak na tom tvém Amidorovi?

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) Jako na rodném bratru. Promluvím si teď se slečnou a řeknu jí, že jsem to poplet všechno já. Ať si mi vynadá, ať si mě třeba přetrhne vejplů, jen když zachráním Amidora. (*jde k Beatrice*)

FLORINDO

(*k sobě*) Tomu se přece říká charakter!

TRUFFALDINO

(*k Beatrice*) Tak už jsem tady.

BEATRICE

(*k Truffaldinovi*) Jaképak to zas vedl s panem Florindem dišputace?

TRUFFALDINO

(*k Beatrice*) Abyste rozuměla — ten pán má sluhu a ten se jmenuje Amidore. Většího mamlasa jsem jakživ neviděl. Poplet ty všechny vaše věci dohromady a protože měl, pytel jeden neštěstí, strach, že ho pán vyžene, vymyslel jsem si tu výmluvu s papíry, s nebožtíkem dřívějším pánem atakdale atakdale. A teď jsem musel panu Florindovi říci, že je to všechno moje vina.

BEATRICE

(*k Truffaldinovi*) Proč tedy na sebe bereš něco, zač nemůžeš?

TRUFFALDINO

(*k Beatrice*) Z lásky k Amidorovi.

FLORINDO

(*k sobě*) Trvá to nějak dlouho.

TRUFFALDINO

(*k Beatrice*) Prosím vás pro lásku boží, jenom ho neprozradte!

BEATRICE

(*k Truffaldinovi*) Koho?

TRUFFALDINO

(*k Beatrici*) Amidora.

BEATRICE

(*k Truffaldinovi*) Amidore stojí za osmnáct a ty bez dvou za dvacet!

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Vždyť je to taky jedno numero!

FLORINDO

Nebudem už dál pátrat, Beatrice. Naši sluhové to neudělali ze zlé vůle. Zasloužili by oba potrestat — ale konec vše napravil a tak jim to odpustíme!

BEATRICE

Máš pravdu, ale ten tvůj sluha —

TRUFFALDINO

(*tiše k ní*) Ježíšmarjá, jen Amidora nejmenujte!

BEATRICE

(*k Florindovi*) Musím teď k panu Pantalonovi Agnivorlovi. Nechtěl bys mě tam doprovodit?

FLORINDO

Velmi rád, ale čekám jednoho směnárníka. Když si to přeješ, přijdu za tebou později.

BEATRICE

Dobrá, půjdu napřed. A počkám na tebe u pana Agnivorla, dokud nepřijdeš.

FLORINDO

Počkej — já nevím, kde bydlí.

TRUFFALDINO

Já to vím, pane, půjdu s vámi.

BEATRICE

Výborně! Půjdu se zatím převléci.

TRUFFALDINO

(*k Beatrici*) Hned vám přijdu posloužit.

BEATRICE

Ach, můj Florindo, kdybys věděl, co strachu jsem pro tebe zkusila! (*odejde*)

Scéna 10

FLORINDO a TRUFFALDINO.

FLORINDO

(*za ní*) A já zas pro tebe!

TRUFFALDINO

Povídám, pane, Amidore tu není a slečně Beatrici nemá kdo pomoci do šatů. Dovolíte, abych jí posloužil místo něho?

FLORINDO

Máš pravdu, jdi! A pozorně jí posluž! Uděláš mi tím velkou radost.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) To je mi přece sloveso! No? Kampak s tou flintou na nás! Vypálil jsem jim přece rybník!

Scéna II

FLORINDO, pak BEATRICE a TRUFFALDINO.

FLORINDO

Ohromné věci se to dneska sběhly! Pláč, nářek zoufalství — a nakonec vysvětlení a radost. Od pláče k smíchu je pěkný kousek cesty a najednou všechny mrzutosti zůstanou za vámi. Od radosti k žalosti je to stokrát horší.

BEATRICE

(vejde) Tady jsem — připravena na cestu.

FLORINDO

Kdy už to přestrojení svlékneš!

BEATRICE

Nesluší mi snad?

FLORINDO

Raději bych tě zas viděl v sukni a v živůtku. Nač schovávat tvou krásu v těchhle hadrech!

BEATRICE

Počkám na tebe u pana Pantalona. Ať tě tam Truffaldino dovede!

FLORINDO

Chvilí se ještě zdržím — a když můj směnárník nepřijde, však si mě najde jindy.

BEATRICE

Přijď brzy — dokaž mi, jak mě máš rád! Láska se přece nedá zdržet ničím! *(chce odejít)*

TRUFFALDINO

(k Beatrici) Poroučíte, abych tu počkal a posloužil tomu pánovi?

BEATRICE

(k Truffaldinovi) Tak, doprovod ho k panu Agnivorlovi.

TRUFFALDINO

(k Beatrici) Posloužím mu zatím, když Amidore pořád nejde.

BEATRICE

(k Truffaldinovi) Posluž — uděláš mi tím velkou radost. *(k sobě)* Vždyť ho miluji víc, než sebe samu! *(odejde)*

Scéna 12

FLORINDO a TRUFFALDINO.

TRUFFALDINO

Tak! A nikde nikdo! Pán se potřebuje obléc, pán potřebuje jít a nikde nikdo!

FLORINDO

O kom to mluvíš?

TRUFFALDINO

O Amidorovi. Mám ho rád, je to můj kamarád, ale je to nekňuba. To já jsem, pane, sluha, že vydám za dva!

FLORINDO

Pojď mě obléknout! Snad ten můj směnárník zatím přijde.

TRUFFALDINO

Slyšel jsem, pane, že chcete jít k panu Pantalonovi Agnivorlovi.

FLORINDO

Nu a? Co s tím chceš?

TRUFFALDINO

Kdybyste byl od té lásky a ztratil pro mne slovo ...

FLORINDO

Proč ne? Ty si to přece zasloužíš.

TRUFFALDINO

No jestli! Když tu někdo něco zvrzal, tak to byl vždycky Amidore a ne já.

FLORINDO

Ale kde je ten zatracený Amidore? Cožpak se neukáže jaktěživ?

TRUFFALDINO

Vždyť on přijde, rošťák! Tak abych to nezamluvil: Chtěl jsem vás o něco poprosit, pane.

FLORINDO

A očpak?

TRUFFALDINO

Víte — já chudák jsem se taky zamiloval.

FLORINDO

Ty? Zamiloval?

TRUFFALDINO

Už jsem v tom. A ta moje slouží u pana Agnivorla. Tak jsem si myslel, když tam jdete —

FLORINDO

Prosím tě, co s ní mám já co dělat?

TRUFFALDINO

Já přece neříkám, abyste mi s ní něco dělal! Ale tak si myslím, když jsem váš sluha, že byste moh požádat mým jménem pana Agnivorla o její ruku.

FLORINDO

Především záleží na tom, jestli chce taky ona tebe.

TRUFFALDINO

Ona? Jedině! Stačí, když promluvíte s panem Agnivorlem. Tak pro mne, prosím vás, udělejte taky něco.

FLORINDO

Proč ne. Ale prosím tě, jak ty uživiš ženu?

TRUFFALDINO

Budu dělat, co se dá. A spoléhám na Amidora.

FLORINDO

Spoléhej radši trochu víc na zdravý rozum! (*zajde do svého pokoje*)

TRUFFALDINO

A i když snad pro tentokrát nemám rozum — já to už víckrát neudělám! (*odejde za Florindem*)

Scéna 13

Pokoj v Pantalonově domě.

PANTALONE, DOKTOR, SILVÍNEK, KLÁRINKA,
SMERALDINA.

PANTALONE

No tak, Klárinko, dej si přece říci! Vidiš, že toho pan Silvio lituje a že tě už odprosil. I když udělal nějakou tu chybu, udělal to jen z lásky k tobě. Já jsem mu všechny ty pitomosti odpustil, tak ty snad můžeš taky, ne?

SILVÍNEK

Změř trpělivě utrpení, které jsem utrpěl já, utrpením, které jsi utrpěla ty, Klárinko, a tím víc se přesvědčíš, že tě miluji, čím víc jsem já musil zuřit z přesvědčení, že tě ztratím. Nebe chce, abychom byli šťastni a proto se nesmíme obracet zády k jeho dobrotivosti. Neztříšňuj předsevzetím pomsty nejkrásnější den svého života!

DOKTOR

A já se připojuji také k prosbám svého synáčka. Slečno Klárinko, nejdražší snacho, odpusťte mu! Mnoho mu nechybělo a byl by se z toho zbláznil.

SMERALDINA

Prosím vás, slečinko, že si to tak berete? S námi nakonec žádný mužský nezachází v rukavičkách, jestli víc nebo méně, za to už si nic nekoupíte. Každý chce věrnost, že jí není rovno, jak mu něco přeletí

přes nos, otravuje, že jemu není rovno a nejrádši by nám zakroutili krkem. Někoho si vzít musíte, ať už je to ten nebo ten. Tak vám řeknu, jak se to říká, když jdou k člověku se svátostí: Musíme tam jednou všichni, tak ať už to má člověk odbyto!

PANTALONE

Slyšíš to? Smeraldina povídá, že je manželství svátost. Tak se na to nemusíš koukat, jako kdyby to bylo učiněné peklo. (*k Doktorovi*) Musíme jí napravit hlavu!

DOKTOR

Ani svátost, ani peklo. Manželství je sladkost. Bon-bonek, pokroučka, cukroví.

SILVÍNEK

Klárinko, cožpak ti nepřejde přes rty ani slovíčko? Já vím, že si od tebe zasloužím trest, ale probůh, trestej mě svými slovy a ne svým mlčením! (*klekne*) Tady jsem u tvých nohou. Měj se mnou přece soustrast!

KLÁRINKA

(*vzdychne ; k Silvínkovi*) Rabiáte!

PANTALONE

(*k doktorovi*) Slyšíte? Vzdechla! To je dobré znamení.

DOKTOR

(*tíše k Silvínkovi*) Musíš rekurovat!

SMERALDINA

(*k sobě*) Když ženská vzdychne, je to jako když se na časy blýskne: Pak přijde hromobití!

SILVÍNEK

Kdybych věděl, že bych mohl před tvýma očima
smýt svou domnělou krutost vlastní krví, vycedil
bych ji rád do poslední kapky. Ale — ach, Bože! —
spokoj se místo krve srdce mého těmihle mými
slzami! — (*pláče*)

PANTALONE

(*k sobě*) Tak na ni!

KLÁRINKA

(*jako před tím, trochu mírněji*) Necito!

DOKTOR

(*k Pantalonovi*) Půjde to na smír.

PANTALONE

(*k Silvinkovi, zvedá ho*) No tak už vstaňte! (*vezme ho
za ruku*) Pojdte! (*vezme Klárinku za ruku*) A ty taky,
milostslečno! (*spojí jim ruce*) Co se stalo, to se stalo,
podejte si ruce, neplačte mi tu, smiřte se a dejte už
pokoj! Pámbu vám požehnej!

DOKTOR

Už je to hotovo!

SMERALDINA

Hotovo! Hotovo!

SILVÍNEK

(*držt ji za ruku*) Promiň, drahoušku Klárinko!

KLÁRINKA

Nevděčníku!

SILVÍNEK

Miláčku!

KLÁRINKA

Surovče!

SILVÍNEK

Má lásko!

KLÁRINKA

Nelido!

SILVÍNEK

Srdíčko moje!

KLÁRINKA

(*vzdychne*) Ach!

PANTALONE

(*k sobě*) Už to jde.

SILVÍNEK

Odpusť mi, pro všechno na světě!

KLÁRINKA

(*vzdychne*) Vždyť jsem ti to už odpustila.

PANTALONE

(*k sobě*) No, a je to!

DOKTOR

Jsi uznán nevinným, Silvio, jednohlasně osvobozen.

SMERALDINA

Už to má odbyto, teď ještě svátost!

Scéna 14

BRIGHELLA a PŘEDEŠLÍ.

BRIGHELLA

(vejde) Když dovolíte — smím vstoupit?

PANTALONE

Jen dál, jen dál, sousede Brighello! Vy jste mi nadrobil pěknou polívku! Proč jste mě přesvědčoval, že je to pan Frederico?

BRIGHELLA

Ale pane sousede, kdopak by se nesplet? Ti dva si byli podobní jako vejce vejci. Při tom přestrojení bych byl dal hlavu na to, že je to on!

PANTALONE

Nechme to, už je po tom. Co jste nám přinesl?

BRIGHELLA

Slečna Beatrice je tu a chtěla by vás navštívit.

PANTALONE

Jen ať jde dál. Bude mi potěšením.

KLÁRINKA

Chudák slečna Beatrice! Snad se jí něco nepříhodilo?

SILVÍNEK

A ty ji ještě lituješ?

KLÁRINKA

Lituju, a moc!

SILVÍNEK

A mne ne?

KLÁRINKA

Rabiáte!

PANTALONE

(k doktorovi) Vidíte, jak spolu cvrlikají?

DOKTOR

(k Pantalonovi) Můj syn se v tom nějak vyzná!

PANTALONE

A moje holka, chuděra, má opravdu dobré srdce.

SMERALDINA

Dovedou v tom prostě oba chodit.

Scéna 15

BEATRICE a PŘEDEŠLÍ.

BEATRICE

Pánové, přišla jsem se omluvit a požádat vás za prominutí, jestli jsem vám způsobila mrzutosti...

KLÁRINKA

(obejme ji) To nic, má drahá, jen pojďte!

SILVÍNEK

(vyjádří svůj nesouhlas nad tím objetím) Hm!

BEATRICE

(k Silvínkovi) Ale? Ani děvče nesmím políbit?

SILVÍNEK

(*k sobě*) Ty mužské šaty se mi pořád nelíbí!

PANTALONE

Řeknu vám, slečno Beatrice, na ženskou a dokonce na děvče máte zatracenou kuráž.

DOKTOR

(*k Beatrici*) A trochu mnoho vtipu, milá slečno.

BEATRICE

Láska nás dovede naučit všemu.

PANTALONE

Už prý jste našla svého ženicha. Slyšel jsem už o tom.

BEATRICE

Díky Bohu se splnilo mé přání.

DOKTOR

(*k Beatrici*) Máte to pěkné moresy!

BEATRICE

(*k doktorovi*) Vy si s tím hlavu lámat nemusíte!

SILVÍNEK

Nechte, tatínku, každého, ať se zařídí po svém. A nepleťte se mu do toho. Já mám dnes radost a chtěl bych, aby se radoval celý svět. A když je tu na cestě ještě jedna svatba, tak ať to vyřídíme najednou!

SMERALDINA

(*k Silvínkovi*) A kdepak je, mladý pane, moje svatba?

SILVÍNEK

A s kýmpak?

SMERALDINA

S prvním, kdo přijde.

SILVÍNEK

Tak si ho najdi, já jsem připraven.

KLÁRINKA

Silvínku! K čemu?

SILVÍNEK

Dát jí svatební dárek.

KLÁRINKA

Tady tě není zapotřebí!

SMERALDINA

(*k sobě*) Boj se, aby jí ho někdo neukous. Strč si ho teda pod hrnec!

Scéna 16

TRUFFALDINO a PŘEDEŠLÍ.

TRUFFALDINO

(*vejde*) Nejuctivější služebník, panstvo.

BEATRICE

(*k Truffaldinovi*) Kde je pan Florindo?

TRUFFALDINO

Venku a chtěl by jít dál, když dovolíte.

BEATRICE

Dovolíte, pane Agnivorla, aby přišel pan Florindo Aretusi?

PANTALONE

(k Beatrici) To je váš přítel?

BEATRICE

Můj snoubenec.

PANTALONE

Ovšem, že prosím —

BEATRICE

(k Truffaldinovi) Jdi, přiveď ho!

TRUFFALDINO

(k Smeraldině) Služebník, slečinko!

SMERALDINA

(k Truffaldinovi) Pozdrav tě!

TRUFFALDINO

(k Smeraldině) Tak poslední slovo.

SMERALDINA

(k Truffaldinovi) A o čem?

TRUFFALDINO

(naznačuje navlékání prstenu) Jestli chceš —

SMERALDINA

(k Truffaldinovi) Proč ne?

TRUFFALDINO

(k Smeraldině) Tak teď to skoncuju. *(odejde)*

SMERALDINA

(ke Klárince) Slečinko, když pánové dovolí, mohla bych vám něco říct?

KLÁRINKA

(jde s ní stranou) Copak chceš?

SMERALDINA

(ke Klárince) Podívejte se, slečno, já jsem chudá holka a taky bych ráda přišla pod čepec. A tady ten sluha slečny Beatrice by mě chtěl. Kdybyste byla tak hodná a promluvila jste s jeho paní, aby si mě směl vzít, udělala byste mi moc velkou radost.

KLÁRINKA

Spolehni se, Smeraldino, ráda. Jak budu mít příležitost promluvit si se slečnou Beatricí, hned to udělám. *(jde zas k ostatním)*

PANTALONE

(ke Klárince) Jaké to jsou zas tajnosti?

KLÁRINKA

Nic, chtěla mi jen něco říct.

SILVÍNEK

(ke Klárince) A já to můžu vědět?

KLÁRINKA

Zbytečně jsi moc zvědavý! A pak se o nás ženských říká —

Scéna poslední

FLORINDO, TRUFFALDINO A PŘEDEŠLÍ.

FLORINDO

Váš služebník, pánové. *(všichni zdraví; k Pantaloni)* Vy račte být pán domu?

PANTALONE

K službám.

FLORINDO

Dovolte, abych vám složil svou poklonu. Slečna Beatrice mi dodala odvahy. A doufám, že už víte, jaký osud nás tu svedl.

PANTALONE

Velmi mě těší, že vás poznávám, služebník. A gratuluji k vašemu štěstí.

FLORINDO

Slečna Beatrice mi slíbila svou ruku a neurazí-li vás to — buďte nám starosvatem!

PANTALONE

Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítra. Dejte sem ruce!

FLORINDO

Jsem připraven, slečno Beatrice.

BEATRICE

Tady je moje ruka, pane Florindo.

SMERALDINA

(k sobě) Dlouho se prosit zrovna nedají!

PANTALONE

Účty si srovnáme až potom. Vy si dejte do pořádku svoje a my se už nějak dopočítáme.

KLÁRINKA

Buďte hodně šťastna, má drahá.

BEATRICE

A vy zrovna tak.

SILVÍNEK

(k Florindovi) My už o sobě víme, pane, že?

FLORINDO

Myslím, že víme. Vy jste ten pán, co se mohl utlouc po soubojích, vidíte?

SILVÍNEK

To jsem na neštěstí byl. A tuhle ten soupeř mě dočista odzbrojil a málem zabil. *(ukazuje Beatrice)*

BEATRICE

(k Silvinkovi) Můžete říci, kdo vám daroval život?

SILVÍNEK

Pravdaže!

KLÁRINKA

(k Silvinkovi) To bylo přece kvůli mně!

SILVÍNEK

To víš, miláčku.

PANTALONE

Všechno je v pořádku, všechno jaksepatří.

TRUFFALDINO

To nejlepší přijde až nakonec.

PANTALONE

Copak?

TRUFFALDINO

(*táhne Florinda stranou*) Když dovolíte, pane, slovíčko —

FLORINDO

(*k Truffaldinovi*) Copak chceš?

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) Vzpomínáte, co jste mi slíbil?

FLORINDO

(*k Truffaldinovi*) Copak? Už nevím.

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) Že mi řeknete panu Agnivorlovi o Smeraldinu.

FLORINDO

(*k Truffaldinovi*) Máš pravdu, vzpomínám si. Hned to udělám.

TRUFFALDINO

(*k Florindovi*) To víte, člověk by to na světě rád dotáh aspoň někam.

FLORINDO

Pane Agnivorla, vidím vás dneska sice po prvé,

sotvaže jsme se seznámili. A přece vás musím prosit, abyste mi prokázal laskavost.

PANTALONE

Jak račte, s radostí! Všechno, čím můžu sloužit.

FLORINDO

Můj sluha by si rád vzal vaši služebnou. Bylo by vám velmi za těžko, kdybyste mu vyhověl?

SMERALDINA

(*k sobě*) Tak vida, teď mě chce ještě jeden! Ke všem čertům, kdo to zase je? Kdybych ho aspoň znala!

PANTALONE

Já jsem s tím docela svolný. (*k Smeraldině*) A co ty, slečinko?

SMERALDINA

Kdybych věděla, že nepohorším —

PANTALONE

(*k Florindovi*) Co je to za člověka, ten váš sluha?

FLORINDO

Za tu krátkou dobu, co je u mne, mohu říci, že je to spolehlivý a schopný člověk.

KLÁRINKA

Ale pane Florindo, vy jste mě předběhl! Měla jsem smluvit svatbu své služebné se sluhou slečny Beatrice. Vy chcete Smeraldinu pro toho svého. Teď už nemám, co bych k tomu řekla.

FLORINDO

Ach, ne, ne, když jste se zavázala, já vám ustoupím. Máte úplnou volnost.

KLÁRINKA

Ne, to nejde, nikdy nepřipustím, aby dostala má žádost přednost před vaší. Přiznám se, neslíbila jsem nic určitého. Prosím, jen se ucházejte dál.

FLORINDO

Vy to děláte jen ze zdvořilosti. Pane Agnivorlo, berte věci, jako kdybych byl vůbec nic nefekl. Nepromluví už ani slovo příměly za svého sluha. Není naprosto nutné, aby se ženil.

TRUFFALDINO

(*k sobě*) Vy byste to zvedli! Budou si dělat komplimenty a já zůstanu na ocet!

SMERALDINA

(*k sobě*) Nakohec mě ještě připraví o oba ženichy!

PANTALONE

Tak honem, vyřídte si to! Chudák holka se chce vdávat, tak jednomu nebo druhému ji dát musím.

FLORINDO

Tomu mému ne. Nemohu slečně Klárince dělat potíže.

KLÁRINKA

A tomu mému teprv ne. Pan Florindo už dostal slovo.

TRUFFALDINO

Tak podívejte, páni, já vás srovnám. Pane Florindo — žádal jste o Smeraldinu pro svého sluha?

FLORINDO

Žádal. Neslyšels to na vlastní uši?

TRUFFALDINO

A vy, slečno Klárinko, neslíbila jste Smeraldinu sluho-
vi slečny Beatrice?

KLÁRINKA

Ovšemže, o to jsem měla požádat.

TRUFFALDINO

Tak dobře, Smeraldino, dej sem ruku a hotovo!

PANTALONE

(*k Truffaldinovi*) Jakým právem chceš, aby dala ruku tobě?

TRUFFALDINO

Protože já jsem sluha pana Florinda a slečny Beatrice jak by smet.

FLORINDO

Cože?

BEATRICE

Co to povídáš?

TRUFFALDINO

Jen klid, jen klid. Pane Florindo, kdo vás prosil, abyste se u pana Agnivorla ucházel pro něho o Smeraldinu?

FLORINDO

Tys mě přece o to prosil.

TRUFFALDINO

A vy, slečno Klárinko, komu jste chtěla Smeraldinu dát?

KLÁRINKA

Tobě.

TRUFFALDINO

Ergo kladívko — Smeraldina je moje.

FLORINDO

Ale kde je tvůj sluha, Beatrice?

BEATRICE

Tady. Cožpak to není Truffaldino?

FLORINDO

Truffaldino je můj sluha!

BEATRICE

Ty nemáš Amidora?

FLORINDO

Já? Ty máš přece Amidora.

TRUFFALDINO

(dělá tisíc a jedno omluvné gesto na všechny strany)

FLORINDO

Rošťáku!

BEATRICE

Šibeničníku!

FLORINDO

Ty jsi sloužil zároveň dvěma pánům?

TRUFFALDINO

Dovolil jsem si být tak smělý, pane. Hup jsem do toho po hlavě, ani jsem si to nerozmýšlel. Ale chtěl jsem to zkusit! Dlouho to sice netrvalo, ale přesto mi patří sláva, že nikdo nepřišel ani na tohle, dokud jsem to z lásky k svému děvčeti neprozradil sám. Svedl jsem kousek k pohledání a sem tam jsem se při tom říz. A doufám, už pro ten báječný nápad, že mi panstvo s veškerou úctou promine.

O p o n a

K o n e c